

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Taktyka Moskwy

20 września, gdy Praga zwróciła się do swych sojuszników i przyjaciół o pomoc — otrzymała taką samą negatywną odpowiedź od Moskwy jak i od Paryża. Rząd stalinowski zresztą zasłonił się przepisami paktu czechosowieckiego, przewidującymi wystąpienie Moskwy w razie wystąpienia Paryża. Na zapytanie zaś przedstawiciela Czechosłowacji, czy Rosja sowiecka pomimo to nie wystąpiłaby sama w obronie zagrożonej republiki nadweltańskiej, poseł sowiecki w Pradze odpowiedział, że Moskwa uczyniłaby to tylko wówczas, gdyby Liga Narodów uznała Trzecią Rzeszę za napastnika.

Nieco później bawiący w Genewie Komisarz Litwinow, posunął się jeszcze dalej, oświadczył, że odmowa Moskwy wystąpienia w obronie Czechosłowacji jest zupełnie zrozumiała, gdyż rząd praski akceptował plan angielsko-francuski, który zawierał warunek domagający się zerwania paktu czechosowieckiego.

Wszystko to jednak — jak wiadomo — nie przeszkodziło wystąpić Moskwie z nową demarche w stosunku do Warszawy.

Raptowna zmiana stanowiska? I tak i nie. Sądząc z prasy i radia moskiewskiego, rząd bolszewicki zgóry przypuszczał, że pertraktacje Chamberlaina z Hitlerem nie pójdą tak gładko, jak powszechnie myślano. Wzrastające żądania Trzeciej Rzeszy z jednej strony, oburzenie opinii publicznej i wzrost antyrządowego ruchu opozycyjnego we Francji i Anglii z drugiej, w sposób wyraźny wskazywały na to, że zarówno w Paryżu jak i w Londynie są możliwe pewne zwroty. Biorąc te momenty pod uwagę, Moskwa za wszelką cenę chciała wytworzyć sobie dogodny alibi na wszelki wypadek, aby ratować w ten sposób swój prestiż zarówno w oczach Pragi jak i filozofskiej międzynarodowej opinii publicznej. Stąd demarche.

Demarche ta jednak nie oznaczała, że Moskwa zdecydowała się wystąpić z bronią w ręku w obronie zagrożonej republiki nadweltańskiej.

Pomimo różnych paktów przyjaźni, Moskwa na tego rodzaju politykę nie była zdolna od chwili, gdy Stalin rozpoczął krwawą i systematyczną oraz dotąd trwającą walkę z różnego rodzaju „wrogami ludu“.

Wypadki na Dalekim Wschodzie świadczą, że dzisiejsza sytuacja wewnątrz Rosji sowieckiej pozwala jej jedynie na zbrojne demonstracyjne dywersje w mniejszym lub większym stylu, mające na celu obronę zagrożonych sprzymierzeńców. Sprawa Ciang Ku-Fengui była właśnie takim posunięciem, które na pewien czas obroniło Hankou przed Japończykami.

Nie jest rzeczą wykluczoną, że mniej lub więcej podobną dywersję może zaryzykować Moskwa również na innych granicach, gdy sprawa czechosłowacka nie da się rozstrzygnąć przy pomocy metod pokojowych.

Bardzo wątpliwym jest jednak by Moskwa, pomimo swej demarche, zdecydowała się na jakieś przedsięwzięcie zbrojne w większym stylu. Takie przedsięwzięcie za pośrednictwem Kominternu i czechosłowackich stalinowców już od dłuższego czasu zaleca ona rządowi i społeczeństwu czechosłowackiemu. Jest bowiem faktem nie ulegającym żadnej wątpliwości, że czechosłowacka sekcja Kominternu od momentu zagrożenia republiki nadweltańskiej przekształciła się w najbardziej patriotyczne i szowinistyczne stronnictwo czechosłowackie. Idzie o to na czele wszystkich tych patriotycznych elementów społeczeństwa czechosłowackiego, które są zdecydowane do upadłego walczyć w obronie integralności i niezawisłości dzisiejszej republiki. Tak samo zresztą jak stalinowcy hiszpańscy i stalinowcy chińscy. Moskwa zaś, kierując się własną racją stanu, tym wszystkim stalinow-

Sześć dni czasu?

Zajęcie Sudetów ma być rozpoczęte 1.X. r. b.

Żądanie natychmiastowej demobilizacji Czechosłowacji
Żądania kancl. Hitlera

LONDYN. (Pat.) Premier Chamberlain po powrocie do Londynu odbył 2-godzinną konferencję z lordem Halifaxem, sir Johnem Simonem i sir Samuelem Hoare, przy udziale stałego podsekretarza stanu w Foreign Office sir Aleksandra Cadogana i głównego doradcy dyplomatycznego rządu sir Roberta Vansittarta. Premier złożył w tym gronie szczegółowe sprawozdanie z rozmów z kanclerzem Hitlerem i zaznajomił uczestników tej konferencji z tekstem listów, wymienionych między nim a kanclerzem Hitlerem oraz treścią memorandum niemieckiego, precyzującego sposób przejęcia terytorium sudeckiego przez Niemcy.

Następnie o godz. 5.30 po poł. zebrał się gabinet w pełnym składzie i obradował 2 godziny. Podobnie, jak w poprzednim gronie, również gabinetowi premier Chamberlain złożył szczegółowe sprawozdanie.

KANCLERZ HITLER PRZECIWNY MA BYĆ PRZEKAZANIU KOMISJI MIĘDZYNARODOWEJ ZADANIA WYKREŚLENIA NOWEJ GRANICY MIĘDZY NIEMCAMI A CZECHAMI. PROPOZYCJE JEGO MAJĄ PRZEWIDYWAĆ STOPNIOWE ZAJĘCIE TERYTORIUM SUDECKIEGO W 2 ETAPACH, PRZY CZYM W PIERWSZYM ETAPIE MIAŁBY BYĆ ZAJĘTY PAS 15 KLM W SOBOTĘ DNIA 1 PAŹDZIERNIKA. POZOSTAŁE TERYTORIUM MIAŁOBY BYĆ NASTĘPNIE ZAJMOWANE STOPNIOWO.

Propozycje Hitlera domagać się mają PONADTO PLEBISCYTU NA POZOSTAŁYCH OBSZARACH, gdzie zamieszkuje mniejszości niemieckie z uwzględnieniem zasady transferu ludności.

Kancelerz Hitler stawiać ma jako warunek pokojowej okupacji przez Niemców terenów, NATYCHMIASTOWĄ DEMOBILIZACJĘ WOJSKOWĄ CZECHOSŁOWACJI ORAZ OPUSZCZENIA PASA 15 KLM PRZEZ WOJSKA CZECKIE PRZED DNIEM 1 PAŹDZIERNIKA B. R.

Sprawa Polski i Węgier

CO DO GWARANCJI DLA NOWEGO PAŃSTWA CZESKIEGO, TO KANCLERZ HITLER GOTÓW BYŁBY UDZIELIĆ JEJ TYLKO WÓWCZAS, O ILE RÓWNIEŻ REWINDYKACJE WĘGIERSKIE I POLSKIE ZOSTANĄ ZASPOKOJONE.

Gabinet brytyjski obradować będzie jakoby w niedzielę. Przypuszczalnie zastanawiać się będzie nad taktyką rządu w parlamencie, który zwołany ma być na nadzwyczajne posiedzenie we wtorek.

„Ostatnia pokojowa propozycja“

BERLIN (Pat.) W niemieckich kołach politycznych z naciskiem twierdzą, iż nie należy mieć żadnych złudzeń co do tego, że propozycje niemieckie pokojowego załatwienia sprawy są ostateczne i muszą być oceniane jako ostatnia niemiecka propozycja pokojowa pod adresem Pragi. Gdyby Czesi odrzucili ją musieliby wziąć na siebie odpowiedzialność i winę za wszystkie dalsze następstwa.

Kiedy Praga odpowie?

LONDYN. (Pat.) Oficjalnie nie dotąd nie wiadomo o treści memorandum niemieckiego, złożonego premierowi Chamberlainowi. Nieoficjalnie jednak twierdzi się, że zawiera on propozycje, zgodne z podanymi wyżej.

Memorial ten, przedstawiony został premierowi gen. Syrovemu przez posła brytyjskiego Newtona jeszcze w ciągu nocy, ale w Londynie nie ulegają żadnym złudzeniom, aby rząd czeski dziś te warunki przyjął. WEDŁUG TUTEJSZYCH KÓŁ POLITYCZNYCH NALEŻY SIĘ PRZETO LICZYĆ Z ROZWOJEM WYPADKÓW W CIĄGU NAJBLIŻSZYCH 48 GODZIN.

Polacy za Olzą, chwytają za broń

CIESZYN. (Pat.) Coraz to liczniej się uchodzący ze Śląska Zaolzańskiego, którzy znaleźli się wczoraj około południa w Cieszynie, chronią się przed mobilizacją, przynoszą wiadomości, iż fala terroru i prześladowań ze strony władz czeskich powoduje coraz liczniejsze akty czynnej reakcji ze strony ciemniejszej ludności polskiej.

Ubiegłej nocy nastąpił cały szereg krwawych zająć, wynikłych z konieczności samoobrony na całym obszarze Śląska Zaolzańskiego od Bogumina do Jabłonkowa. Co do szeregu miejscowości, z których pochodzą uchodzący, można było ustalić na podstawie ich opowiadań o krwawych rozpraw ludności polskiej Śląska z policją i żandarmerią czeską.

Rozkaz mobilizacji został zbrojony przez Polaków, którzy bądź chronią się na teren Polski, przechodząc przez granicę, bądź też kryją się po lasach i ściegani przez władze czeskie, zdobywają broń w walkach z żandarmerią i policją. Tworzą się w ten sposób samorzutne grupy i grupki uzbrojonej ludności, zasilane dezertierami z wojska czeskiego, którzy przynoszą ze sobą karabiny, granaty ręczne, a nawet karabiny maszynowe i amunicję.

W Jabłonkowie trwały przez całą noc krwawe walki, pociągając za sobą ofiary w ludziach. Są zabici i ranni, przy czym liczba strat po stronie polskiej jest większa, niż po czeskiej.

W okolicach Bystrzycy grupy Polaków osaczyły oddział żandarmerii

czeskiej, który po dłuższej walce, został zmuszony do poddania się i rozbrojenia.

W Trzyniecu o godz. 2 w nocy słychać było gwałtowną strzelaninę, w wyniku której są zabici i ranni po obu stronach. Dwóch żandarmerów czeskich zostało zabitych.

W Cieszynie czeskim grupa Polaków dezertierów z armii czeskiej rozbroiła oddział wojska czeskiego, zdobywając na nim karabiny i granaty. Przy pomocy zdobytej broni Polacy zmusili do ucieczki drugi oddział, który szedł na pomoc rozbrojonym. Są zabici i ranni.

W okolicy Frysztatu doszło do starcia między tamtejszą ludnością a oddziałem żandarmerii czeskiej, wysłanym do przypilnowania wykonania zarządzeń mobilizacyjnych. W starciu jedna osoba została zabita, kilka odniosło rany.

W okręgu Bogumińskim słychać

było przez całą noc odgłosy strzałów karabinów ręcznych i maszynowych. Szczegóły zająć nie są dotychczas znane.

Podobno liczba zabitych i rannych we wszystkich tych starciach jest dość wysoka. Liczba zabitych Czechów w samym Cieszynie wynosi około 12 osób, liczba ofiar ze strony polskiej jest trudna do ustalenia.

Uchodzący opowiadają o niewiarygodnych szyskach

CIESZYN. (Pat.) Podniecony nastrój wśród ludności polskiej na Śląsku Zaolzańskim wzrasta z każdą chwilą w miarę nadochodzących z głębi państwa czechosłowackiego wiadomości o rosnących wpływach komunistycznych w Pradze oraz wskutek niebawego terroru i szyskan, które zastosowały władze czeskie wobec ludności polskiej. W ostatnich 48 godzinach mnożą się wypadki aresztowań Polaków, a nocne rewizje w mieszkaniach polskich są na porządku dziennym.

Jak widać, opisane powyżej starcia, nierzadko nabierają charakteru walk partyzanckich z prześladowcami czeskimi.

O powyższych krwawych starciach doniosła wczoraj po południu tajna radiostacja polska na Śląsku Zaolzańskim, wzywając wszystkich rodaków do naśladowania tych pierwszych bohaterów.

Nie ma zgody Czech na polskie postulaty

WARSZAWA. (Pat.) Wobec wiadomości, rozsiewanych przez źródła zagraniczne, a w szczególności czeskie o rzekomej zgodzie rządu czechosłowackiego na odstąpienie Polsce Śląska i gotowości przystąpienia w tej sprawie do rokowań, Polska Agencja Telegraficzna stwierdza, że wiadomość ta jest pozbawiona wszelkich podstaw i stanowi próbę dywersji na rzecz propagandy czeskiej.

Co może być w najbliższych dniach?

PARYŻ. (Pat.) „La Liberte“ w następujący sposób ocenia sytuację: Dalsze rokowania dyplomatyczne mogłyby być tylko narażone na szwank albo jakimś nagłym gestem ze strony

Rzeszy, co nie jest prawdopodobne, gdyż rząd niemiecki udzielił Czechosłowacji 6 dni zwłoki, albo też jakimś nowym brutalnym krokiem ze strony Pragi.

nym. Coraz większe zdenerwowanie ogarnia Czechów na Śląsku Cieszyńskim, którzy stracili wiarę w możliwość utrzymania całości republiki. Wypadki opuszczania Śląska i ucieczki w głąb kraju ze strony ludności czeskiej stają się coraz liczniejsze. Szczególny stan podniecenia zapanował po ogłoszeniu mobilizacji. Wszyscy zdają sobie sprawę z tego, że chwila jest poważna i decydująca.

CIESZYN. (Pat.) Nad ranem i w ciągu dnia nadeszły wiadomości o starciach między władzami czeskimi a ludnością polską, która doprowadzona do rozpaczliwej zaostrzonej przemocą przechodzi do czynnego oporu wobec zleniawionego zabójcy. Ub. nocy około godz. 3 nad ranem w Cieszynie obok mostu granicznego doszło do starcia między ludnością polską a władzami czeskimi, spowodowanego przez Czechów. Ilu uczestników starcia trudno stwierdzić, natomiast że strzelaniny oraz kłokotu karabinów maszynowych, które dały się słyszeć na znacznym odcinku pogranicza czeskiego, sądzić należy, że była ich poważna liczba.

W polskim Cieszynie panuje nastrój wycofania. Droga prowadząca do mostu na Olzie jest stale pełna ludzi. Wzrasta fala uchodzących polskich z Czechosłowacji. Wśród zgromadzonej u brzegów rzeki publiczności powtarza się wiadomości przyniesione z Olzy przez uchodzących, którzy opowiadają o swych ciężkich przeżyciach i rozpaczliwej, której doprowadzają ludność polską ostrym represjami zleniawioną władze czeskie.

U Pana Prezydenta

WARSZAWA (Pat.). — Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś p. prezesa Rady Ministrów, gen. Sławoja-Składkowskiego i p. wicepremiera inż. E. Kwiatkowskiego, którzy referowali o stanie spraw bieżących.

100 tys. młodzieży w Częstochowie

Złot katol. zw. młodzieży męskiej

CZĘSTOCHOWA (Pat.). W związku z pierwszym ogólnopolskim zlotem-pielgrzymką Katolickiego Związku Młodzieży Męskiej, Częstochowa przybrała wygląd oświejny. W ciągu nocy i od rana zaczęły zjeżdżać ze wszystkich stron kraju specjalne pociągi popularne, wiozące młodzież na zlot. Ogółem dotychczas przybyły 72 pociągi popularne. Liczba uczestników zlotu-pielgrzymki niewątpliwie przekracza 100 tysięcy. Udział w zlocie-pielgrzymce młodzieży biorą ks. ks. kardynałowie—prymas Hlond i arcybiskup Kokowski, cały episkopat polski w liczbie 54 ks. biskupów. W niedzielę przybywa nuncjusz papieski msgr. Cortesi, liczni przedstawiciele władz rządowych i wojskowych oraz wycieczki młodzieży zagraniczej.

Po przemówieniach na akademii depe- sze hołdownicze wysłano do Jego Świętobliwości Ojca Świętego Piusa XI, Prezydenta R. P. i Marszałka Śmigłego-Rydza, po czym wznieiono okrzyk na cześć Głowy Kościoła oraz Głowy Państwa i odśpiewano hymn państwowy. W dalszym ciągu ks. prałat Leopold Biłko, asystant kościelny Katolickiego Związku Młodzieży Męskiej odczytał list do J. Em. ks. kardynała prymasa Polski, w którym Namiesnik Chrystusowy łączy się sercem i modlitwą z młodzieżą, zrzeszoną w tak licznych szeregach Związku.

Depesze reprezentacji dziennikarstwa polskiego

WARSZAWA. (Pat.) Władze Związku Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej i Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism wysłały do P. Marszałka Śmigłego-Rydza, p. premiera gen. Sławoja-Składkowskiego i p. ministra spraw zagranicznych J. Becka depesze treści następujące:

„W pamiętnym dla Polski i świata roku 1919, gdy naród polski ciężko zmagał się z nawałą bolszewicką, wojska czeskie podstępnie zajęły Śląsk Zaolzański.

Naród polski nigdy nie uznał tego faktu, czemu dawała wyraz prasa polska zarówno w r. 1919, jak i przez blisko dwa dziesiątki lat.

Dziś, kiedy w obliczu wielkich przemian w Europie, Polska w poczuciu słusności swej sprawy, występuje o naprawienie tej dziejowej krzywdy, Polski Związek Wydawców Dzienników i Czasopism i Związek Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentujące prasę polską wszystkich kierunków politycznych, stwierdzają jednolite w tej sprawie stanowisko całej polskiej opinii publicznej, zjednoczonej z armią i jej Naczelnym Wodzem”.

Tekst depeszy wysłany został do Federacji Międzynarodowej Dziennikarzy (F. I. J.) z prośbą o zakomunikowanie go wszystkim zrzeszonym narodowym związkom dziennikarskim oraz do władz Federacji Międzynarodowego Związku Wydawców do Zurychu, Paryża, Londynu, Rzymu i Hagi.

KREM „LECISTERIN”

cholesterynowo - lecytynowy do głębokiego odżywiania skóry, odmłodzi Panią w ciągu miesiąca o kilkanaście lat.

Laboratorium „ARIS”

Siefańska Artymińskiego, Warszawa Żabia 3

Rano, w południe, wieczorem...

i o każdej porze dnia cera Pani wygląda pięknie, o ile pokrywa ją nieszkodliwy PUDER HIGIENICZNY

Laboratorium Chemiczno-Farmaceutycznego

M. Malinowskiego

Warszawa, ul. Chmielna 4.

Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych firmach.

Litwinów tłumaczy się...

GENEWA (Pat.). Przemawiając na posiedzeniu 6-jej komisji Zgromadzenia Ligi Narodów Litwinów odparł zarzuty, że Sowicy nie wypełniły swych zobowiązań wypływających z paktu z Czechosłowacją. Litwinów podkreślił że pakt ten był częścią zamierzonego układu wschodniego, który nie doszedł do skutku oraz że jest on podporządkowany paktowi francusko-czechosłowackiemu.

„Jest jeszcze czas na rozwiązanie”

Mowa Mussoliniego

PADWA. (Pat.) O godz. 11 rano na jednym z największych placów we Włoszech, mianowicie na Prats Della Valle w Padwie zgromadził się olbrzymi, 300-tysięczny tłum, złożony z oddziałów faszystowskich i licznych rzesz publicznych, do którego przemówił Mussolini.

Poruszając sprawę Czechosłowacji Mussolini oświadczył, że na czele rządu czeskiego stanął gen. Syrovy, „o którym wszyscy mówią, że jest bardzo, a nawet za bardzo przyjacielem Moskwy”. Pierwszym krokiem tego nowego rządu było ogłoszenie mobilizacji powszechnej.

Wobec tego faktu oraz terroru, jaki wprowadzili Czesi w Sudetach, Niemcy dały dowód największego umiarkowania. Wysłały one skargi do Pragi i dały na odpowiedź czas do 1 października. Jest więc ściśle 6 dni czasu do tego, by rząd praski odnalazł drogę rozsądku. Byłoby rzeczą naprawdę absurdalną, a dodam, i zbrodniczą, by miliony robotników miały się rzucić jedni na drugich dla utrzymania władztwa p. Benesa. Lecz byłoby poważnym, bardzo poważnym błędem nadawać fałszywą interpretację takiemu cierpliwemu stanowisku Niemiec. Zagadnienie, które staje przed sumieniem narodu musi być załatwione w sposób całkowity i ostateczny. Jest jeszcze czas na takie rozwiązanie, a jeżeli konflikt miałby, mimo wszystko wybuchnąć, to istnieją wszystkie dane, że będzie on zlokalizowany. Włochy i Niemcy nie byłyby krajami odosobnionymi, lecz krajami, które stanowią jednolity blok.

W zakończeniu Mussolini oświadczył, iż nie odczuwa potrzeby wyzwania narodu włoskiego do zachowania spokoju, którego dał on dowody i dodał, zwracając się wprost do tłumów: „Jesteście gotowi na każde wydarzenie?”

Tłum odpowiada grzmiącym „tak”, na co Mussolini stwierdza, że ten bezmierny okrzyk usłyszany został w całym świecie, a z tłumem tym odpowiedział cały naród włoski.

Alarmistyczne nastroje w Czechosłowacji

Praskie radio podaje:

ROZBROJENIE TRZYSTU NIEMCÓW SUDECKICH.

Radio praskie ogłosiło iż wczoraj w Oberhalzu doszło do starcia pomiędzy 11 częścią trzystu osób grupą uzbrojonych Niemców sudeckich a żandarmerią czeską. W wyniku starcia wszyscy Niemcy zostali rozbrojeni i internowani.

GEN. KREICI MIANOWANY GŁÓWNO-DOWODZĄCYM CZESKICH SIŁ ZBROJNYCH.

Prezydent republiki czechosłowackiej Benesz mianował wczoraj szefa sztabu generalnego armii Krejci głównodowodzącym sił zbrojnych Czechosłowacji.

Generał Karol Haszek został mianowany szefem obrony przeciwlotniczej i gazowej.

BELGIA UMACNIA SWOJĄ GRANICĘ.

Gazety praskie donoszą iż rząd belgijski w obronie naprężonej sytuacji politycznej przedsięwziął kroki, mające na celu wzmocnienie obronności kraju państwa.

W tym celu wczoraj zmobilizowano 1 ce oficerów-specjalistów.

ANGLICY WSTĘPUJĄ JAKO WOLONTARIUSZE DO ARMII CZECHOSŁOWACKIEJ.

Radio czeskie ogłosiło wiadomość o tym, że do poselstwa czechosłowackiego w Londynie zgłaszają się Anglicy z prośbą o zaciągnięcie ich w charakterze wolontariuszy do armii czechosłowackiej.

Odprężenie w Europie

PARYŻ (Pat.). W ciągu sobotniego południa w paryskich kołach politycznych zaznaczyło się pewne odprężenie. Na tego rodzaju nastrój złożyły się w pierwszym rzędzie spokojny ton pierwszych oświadczeń prem. Chamberlaina po zakończeniu konferencji w Godesberg, jak również pokojowy ton komunikatów niemieckich, dalej oczekiwane wyniki obrad londyńskich, a tym samym przewidywania dalszej akcji dyplomatycznej i na koniec przemówienie Mussoliniego w Padwie.

Specjalnie zainteresowanie wywołał zwłaszcza usłóg tego przemówienia, w którym szef rządu włoskiego stwierdził, że kanclerz Hitler udzielił rządowi praskiemu zwłoki na odpowiedź w sprawie ewakuacji okręgu sudeckiego do 1 października.

Nawet więźniowie powołani do wojska

BERLIN. Sobotnia prasa niemiecka poświęca wiele miejsca zarządzonej onegdaj w Czechosłowacji powszechnej mobilizacji.

Wszystkie środki komunikacyjne zostały zarekwirowane dla armii. Dekret mobilizacyjny nie omiada nawet więźniów czeskich. Ze wszystkich więźniów zwolniono większość aresztowanych, których niezwłocznie skierowano do koszar, a stamtąd na zagrożone tereny.

Wstrzymanie ruchu kolejowego z Polską i z Niemcami

PRAGA (Pat.). Czeska agencja telegraficzna donosi, że prowizorycznie zawieszono przyjmowanie depesz zarówno wewnętrznych, jak i zagranicznych od osób prywatnych. Zawieszono również rozmowy telefoniczne międzymiastowe i międzynarodowe.

WARSZAWA. (Pat.) Dnia 24 bm. o godz. 3.30 przedstwił koleje czechosłowackich w Zebrydowicach wiadomości stacji w Zebrydowicach, iż od godz. 4 Czechosłowacja wstrzymuje wszelki ruch pociągów w komunikacji z Polską. Koleje czechosłowackie nie przekazały już PKP pociągu pośpiesznego Nr 8 i nie przyjęły od PKP pociągu osobowego Nr 212-a. Wobec tego wstrzymano ruch dalszych pociągów do Czechosłowacji przez przejścia graniczne w Zebrydowicach, Cieszynie i Woroniczynie.

W związku z powyższym, ministerstwo komunikacji telegraficznie zażądało od kolei czechosłowackich bliższych wyjaśnień.

BERLIN (Pat.). Według wiadomości nadchodzących z pogranicza, w piątek około godziny 19 komunikacja kolejowa po-

Zarządzenia wojskowe we Francji

PARYŻ. (Pat.) Ogłoszone zarządzenia, powołujące pod broń niektóre kategorie rezerwistów skomentowane zostały natychmiast w sensie uspakajającym przez francuską agencję urzędową. Jednocześnie komentarze prasy paryskiej stwierdzają, że jest to dalszy ciąg zarządzeń wojskowych, wydanych już od 3 dni i mających na celu wzmocnienie wszechstronnej obrony granicy. Podkreślane jest w szczególności, że nie zachodzi tu wypadek mobilizacji.

Ministrowie francuscy pojedają do Londynu

LONDYN. (Pat.) Brytyjskie ministerstwo spr. zagr. ogłosiło komunikat treści następującej:

Daladier i Bonnet przyjęli zaproszenie rządu brytyjskiego przyjazdu do Londynu celem zapoznania się z

wynikami rozmów w Godesberg i naradzenia się nad nimi.

Daladier i Bonnet przybędą do Londynu samolotem w godzinach popołudniowych. Niezwłocznie po ich przybyciu rozpocznie się narada z premerem Chamberlainem.

Jugosławia nie wydała zarządzeń wojskowych

BIAŁOGRÓD (Pat.). Wbrew rozsiewanym pogłoskom oświadczają ze strony kompetentnej, że Jugosławia nie wydała żadnych specjalnych zarządzeń wojskowych.

RZYM (Pat.). Minister spraw zagranicznych Ciano przyjął ministra pełnomocnego Jugosławii p. Hristitscha, z którym odbył dłuższą rozmowę na temat stanowiska Włoch i Jugosławii wobec kryzysu Czechosłowackiego.

Kronika telegraficzna

— Samochód, którym wjechał w Castel Gandolfo do Watykanu, kardynał, sekretarz stanu Pacelli zderzył się z innym samochodem na via Appia. Kardynał Pacelli został ranny w głowę. Kardynała przewieziono do Watykanu, gdzie zaopiekował się nim przyboczny lekarz Ojca Świętego.

— Uprawne obszary na północ od Chartumu (Sudan) zostały doszczętnie wyniszczone przez chmury szarańczy. Kilka tysięcy ludzi pozostanie bez środków do życia.

— 8 samolotów wylądowało na lotnisku w Bazylei, przywożąc skrzynie ze złotem, będącym własnością jednego z banków angielskich, o pojemności 12 ton a wartości 600 milionów franków szwajcarskich. Złoto to zostało w Bazylei przewiezione następnie do Berna i złożone w sefekach Szwajcarskiego Banku Narodowego. Jest to największa z dokonanych dotychczas przesyłek złota drogą powietrzną.

— Dyfekcja radia włoskiego zabroniła wszystkim rozgłośniom włoskim nadawania audycji z płyt nagranych przez artystów Żydów. Zakaz ten obejmuje również utwory muzyczne żydowskich kompozytorów.

— W kopalniach marmuru Marino pod Rzymem zawałił się korytarz podziemny łączący dwie galerie. W katastrofie poniosło śmierć 4 robotników.

Antypolskie nastroje w Paryżu

PARYŻ (Pat.). W Paryżu daje się zauważyć wyraźna fala nastrojów antypolskich, co się wyraża m. in. w wypowiedziach robotnikom Polakom, albo np.

w takich wypadkach, jak wypowiedzenie mieszkań Polakom, odnajmującym pokoje u Francuzów.

Dla szkół, biur, fabryk, sklepów i t. d.

ZEGARY ELEKTRYCZNE
(SYNCHRONICZNE)

w cenie Zł 38.—

poleca firma

O. ZALKIND

Wilno, Wielka 47 (róg Rudnickiej), tel. 17-33

Biuro werbnkowe korpusu Zaolzańskiego w Polsce

Raszyn komunikuje: W ciągu tyko pierwszego dnia zaciągu ochotników do korpusu zaolzańskiego zarejestrowało się ponad 10 tysięcy osób. Zorganizowano sztab korpusu z następującymi sekcjami: informacyjna, mobilizacyjna, kwatermistrzowska, zaopatrzeniowa, operacyjna, żandarmeria i prasowa.

Oddziały biura werbnkowego powstaną w ciągu dnia dzisiejszego w Wilnie, Bydgoszczy, Krakowie, Białymstoku, Zgierzu i innych miastach Polski. Centralne biuro werbnkowe, jak donosiliśmy, mieści się w Warszawie przy ulicy Ossolińskich Nr 6.

Cała Polska jest zgodna

W dalszym ciągu w całym kraju i w ośrodkach polskich za granicą zapadają uchwały o niezłomnej woli Narodu Polskiego odzyskania Śląska Zaolzańskiego. M. in. Nadzwyczajne Walne Zebranie Okręgu Wileńskiego Związku Podoficerów w. st. spoczynku uchwaliło wysłanie depeszy do P. Marszałka Śmigłego-Rydza treści następującej:

„My, podoficerowie w stanie spocz. Związku Okr. Wilno, zgromadzeni na nadzwyczajnym walnym zebraniu w dniu 24 września 1938 r. meldujemy Tobie, Pa nie Marszałku, swą gotowość bojową. — Prezydium”.

Ponadto uchwalono wyasygnować kwotę zł. 50 na pomoc dla braci zaolzańskich.

Na cele uchodźców z Czechosłowacji na rzece władz i organizacji napływają liczne ofiary. Nawet działwa nie pozostaje

w tyle i składa swoje drobne oszczędności.

M. in. Katowicki Komitet Walki o Prawa Polaków w Czechosłowacji otrzymał w dniu dzisiejszym pismo z równoczesnym dołączeniem kwoty zł. 10.—

„Nie widząc oczyma, jestem duchowo wraz z walczącymi braćmi za Olzą i w miarę swych skromnych możliwości śle datkę na pomoc rodakom”.

[—] Stefan Brewiński.

Wiceprezes Zjednocz. Pracowników Niewidomych w Warszawie

Wszelkie ofiary pieniężne na rzecz Polaków zaolzańskich należy wpłacać na specjalne konto w PKO nr. 494, którego nazwa brzmi: „Towarzystwo Pomocy Polonii Zagranicznej, Zarząd Główny. Ekspozytura Komitetu Walki o Prawa Polaków w Czechosłowacji, Warszawa”.

Gen. Jan Syrovy wydaje Kołczaka bolszewikom

Przeszłość obecnego premiera Czechosłowacji

General Jan Syrovy — nowy premier czeski, proklamowany na stanowisko po ustąpieniu Hodży, należy do czołowych postaci armii czechosłowackiej, której właściwym zarodkiem był osławiony syberyjski korpus czechosłowacki, czyli tzw. czeskie legiony syberyjskie.

W latach 1918—1919 legiony te, sformowane z Czechów, żołnierzy austriackich zabranych do niewoli rosyjskiej oraz walczących później po stronie Rosji, przedzierały się przez Sybir do Władywostoku, aby móc tą określoną drogą wrócić do ojczyzny. Po drodze będąc dobrze uzbrojona jednostką bojową legiony czeskie wzięły udział w walce w bolszewikami, angażując się częściowo po stronie tzw. „białych”, czołowym reprezentantem, których w Syberii był adm. Kołczak, ko rzystający z tytułu naczelnego wodza zbrojnych siły antybolszewickich i rozporządzający dość liczną armią. Epopea legionów czeskich w Syberii na długo została w pamięci tubylców i, bodaj, że ona właśnie była jedną z głównych przyczyn upadku „białych” w Syberii. Wcieleni do szeregów armii Kołczaka lub działający samorzutnie Czesi dopuścili się zwyczajnych rabunków, bandytyzmu względem mieszkańców syberyjskich a korpus czechosłowacki wstąpił się jako główny ośrodek wszelkiej dezorganizacji, stojący stale na przeszkodzie wszelkim poczynaniom dowództwa rosyjskiego, które Czesi stale i uporczywie ignorowali, pomimo to, iż oficjalnie z nim współdziałali.

Po upadku Kołczaka, będąc już na emigracji, byli współpracownicy admirała wystąpili z formalnym oskarżeniem Czechów o zdradę, dwulicowość, dowodem której były stale mniej lub więcej jawne konszachty z bolszewikami, i zwyczajny rabunek bogactw i skarbów rosyjskiej Syberii. General Sacharow, jeden z najbliższych wspólników admirała Kołczaka, przytacza w swojej książce „Białe Sybir”, poświęconej ruchowi „białych” w Syberii, fakt dosadnie ilustrujący kulisy „pomocy” czeskiej: „31 marca 1920 roku, — Pisz Sacharow, — z Władywostoku wyruszył w podróż do Europy statek amerykański „Grant”, wywożąc 5500 czeskich legionistów oraz niezliczoną ilość srebra, złota, miedzi, maszyn, cukru itp., zrabowanych przez korpus czeski w Syberii. Część tego go złota pochodziła z napadu czeskich legionistów na miasto Wierchnieudinsk, podczas którego zrabowano osiem milionów rubli w złocie. Bohaterem tego napadu był dowódca jednego z oddziałów czeskich — general Jan Syrovy. Pieniądze te należały do kasy wojskowej armii gen. Bolidyrewa któremu oficjalnie Syrovy był podporządkowany. Gazety angielskie donosząc o tym fakcie, zaopatrzyły go w słuszny i charakterystyczny tytuł: „Czesi wywożą zrabowane skarby”.

Najcięższym zaś oskarżeniem legionów czeskich przez „białych” rosyjskich był zarzut, iż oni właśnie byli faktycznymi sprawcami wydania bezbronnego już admirała Kołczaka w ręce bolszewickie. Formalnym sprawcą

tego „czynu” był właśnie general Jan Syrovy, podówczas dowódca korpusu czechosłowackiego”.

Na czele legionów czeskich stali: Czeczek, Syrovy i Gajda. Z wyjątkiem Czeczeka, byłego porucznika wojsk austriackich byli to ludzie niezbyt obeznani z wojskowością, wyniesieni na swe wysokie stanowiska jedynie dzięki zbiegowi okoliczności, dziwnie poplątanych i pomieszanych w chaosie rewolucji rosyjskiej. Gajda był z zawodu felczerem. Syrovy zaś w cywilu pracował w charakterze drobnego komiwojażera firmy Borman. Trudno było od tych ludzi wymagać specjalnej wiedzy wojskowej, umiejętności lawirowania w zburzonych falach rewolucyjnego oceanu. Do pomocy tym dowódcom czeskim dodano kilku zawodowych oficerów rosyjskich, którzy jednak wkrótce odeszli, nie mogąc znieść maltretowania ich przez wodzów czeskich.

„Wartość bojową legionów czeskich, — jak oświadcza „białe” dowództwo rosyjskie w osobach generałów już wspomnianego Sacharewa oraz Kapela, — była żadna. Rozpropagowani przez bolszewików, ci „sojusznicy” admirała Kołczaka zachowywali się wobec Rosjan, zwłaszcza oficerów i żołnierzy kołczakowskich, niezwykle arogancko i wyzywająco, myślarz jedynie o tym, jakby najprędzej dostać się do domu i, jakby możliwe najwięcej zabrać z sobą, po prostu zrabować rdzennie rosyjskich bogactw, które dzięki zawieszaniu rewolucyjnej niekorzystywały w należytej opiece. I — nocześnie, Czesi pokrywając prowadzili stale pertraktacje z bolszewikami, zdradzając w ten sposób swego sojusznika — Kołczaka. Za cenę ułatwienia ewakuacji legionów czeskich w Syberii wraz ze zrabowanymi skarbami był wydany bolszewikom przez Czechów — admirała Kołczak”. (Gen. Sacharow „Białe Sybir” str. 226).

Pokryjome pertraktacje z bolszewikami w sprawie wydania Kołczaka prowadził dowódca korpusu czechosłowackiego — Jan Syrovy. Ten czeski gen. przez cały czas epopei syberyjskiej najchętniej pertraktował z do wództwem bolszewickim w różnych sprawach. On również ustalił razem z czerwonymi warunki rozbrojenia przez Czechów nielicznych niedobitków armii kołczakowskiej... Był to osłabiony „gest” czeskich legionów wobec swoich byłych sojuszników.

General Sacharow w swojej książce niezwykle plastycznie oddaje tragiczne dzieje admirała Kołczaka:

„Gdy wszystko już było stracone — pisze Sacharow, admirał Kołczak oddał się pod protektorat przedstawicieli Anglii i Francji w osobach generałów Noxa oraz Janint. W strachu przed czerwona lawina, wszyscy, co mogli i chcieli się ratować, uciekali w pośpiechu na wschód do Władywostoku. W tym kierunku również uciekały i legiony czeskie, pociągi których — ładowane różnymi zrabowanymi rzeczami formalnie zatargasowały koleje. Na wniosek przedstawiciela Francji, admirał Kołczak zrzekł się swej przy

bocznej świty i sam jeden wsiadł do przedziału w pociągu czeskim, który miał go zawieźć do Władywostoku. Czesi uroczyście zagwarantowali całkowite bezpieczeństwo swemu pokonanemu sojusznikowi. Za życie Kołczaka odpowiedzialność wziął za siebie wódec Francji i Anglii dowódca Czechów gen. Syrovy, ręką swoim słowem żołnierskim.

W Irkucku do przedziału admirała niespodziewanie wszedł czeski komendant pociągu, który oświadczył co następuje:

— „Admirale zechciej pan się przygotować. Za dwie minuty pan zostanie wydany lokalnym władzom rosyjskim”. (Irkuck znajdował się już w rękach bolszewickich).

— „Jak to?”, — zbladł Kołczak.

— „Lokalne władze rosyjskie tylko pod tym warunkiem zgadzają się przepuścić przez Irkuck nasze eszelony. Zresztą otrzymałem uprzednio wyraźny rozkaz od naszego dowódcy gen. Syrowego wydać pana, nie czyniąc żadnych trudności”.

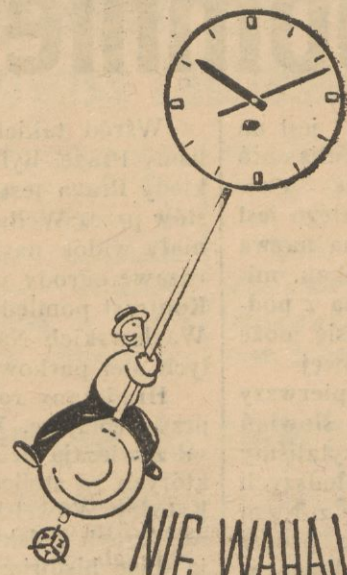
— „A jego słowo? A gwarancja Czechów wobec przedstawicieli Francji i Anglii”.

Czech wyraźnie się zmieształ. — „A więc prosto sprzedaliście mnie bolszewikom!... — nie mógł po wstrzymać się od tych słów pogardy admirała.

Za chwilę do przedziału weszło kilku czekistów. Czeski komendant podpisał jakiś dokument. Wszystko było skończone! W milczeniu, paląc nerwowo papierosa, admirał Kołczak, pokonany naczelny wódz sił zbrojnych antybolszewickich, w otoczeniu czekistów opuścił pociąg czeski”. (Gen. Sacharow „Białe Sybir” str. 292).

Po powrocie do ojczyzny gen. Syrovy zajął jedno z czołowych stanowisk armii czeskiej. Luka w zawodowym wykształceniu wojskowym generała została wypełniona przez ukończenie nieco później wyższej szkoły wojskowej w Moskwie.

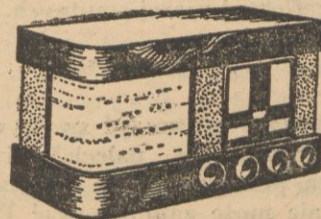
S. Powołocki.

NIE WAHAJ SIĘ

MASZ PRAWO MIEĆ DOBRY ODBIORNIK — ŻĄDAJ

ECHO

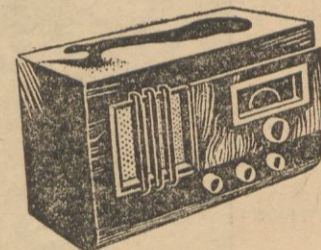
TYP 128—Z NA PRĄD ZMIENNY, LUKSUSOWY ODBIORNIK 3 LAMPY, (2 PENTODY I LAMPY PROSTOWNICZĄ), 3 ZAKRESY FAŁ, GŁOŚNIK DYNAMICZNY.

ŻŁ 225.— ZA GOT.

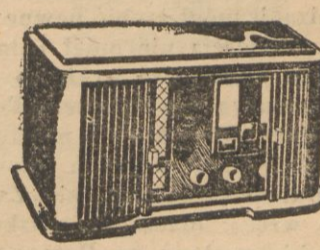
TYP 129—Z NA PRĄD ZMIENNY, 3 LAMPY ODBIORNIK, (2 PENTODY I LAMPY PROSTOWNICZĄ), ZASIĘG IMPONUJĄCY.

ŻŁ 185.— ZA GOT.

TYP 134-B BATERYJNY, 3 LAMPY ODBIORNIK BARDZO EKONOMICZNY W EKSPLOATACJI, ZASIĘG EUROPEJSKI.

ŻŁ 170.— ZA GOT.

TYP 241—B BATERYJNY, LUKSUSOWY 4 LAMPY ODBIORNIK, 2 OBWODY, 3 ZAKRESY FAŁ, GŁOŚNIK DYNAMICZNY.

ŻŁ 270.— ZA GOT.

RATY DO 15 MIESIĘCY.

SPRZEDAŻ W CZOŁOWYCH SKLEPACH RADIOWYCH.

Żywiłowa manifestacja w Wilnie

Na zdjęciu fragment z żywiłowej manifestacji w Wilnie, która odbyła się onegdaj w sprawie Śląska Zaolzańskiego.

Tragiczny zgon ks. Michniewicza w Wilnie

Wczoraj zmarł tragiczną śmiercią ks. Michniewicz. Zwłoki księdza przewieziono do mieszkania.

Wiadomość o zgonie wywarła wśród parafian ciężkie wrażenie. (c)

Potworna zbrodnia

BORYSLAW. (Pat.) W nocy z 23 na 24 bm. nieznanymi sprawcami dostali się do domu Anny Dmytryszyn w Schodnicy koło Borysławia i podczas snu wymordowali całą rodzinę, składającą się z 5 osób, nie oszczędzając 6-letniego dziecka. Morderstwa dokonano prawdopodobnie na tle nienasak rodziny. Zbrodnia wywarła w okolicy wstrząsające wrażenie. Ofiarami zbrodni padli: Rozalia Dmytryszyn lat 27, Stefania Dmytryszyn lat 26, Martyna Hanusiak lat 32 i jej 6-letnie dziecko oraz Maria Dmytryszyn lat 15. Ocalała jedynie Anna Dmytryszyn lat 60, która spała na piecu.

WAMPIR TEATRALNY

Czy znacie stan zupełnego wyczerpania fizycznego i duchowego na sku tek t. zw. (skromnie!) „dyskusji”? Jeśli nie, to cieszyć się i strzeżcie się, bo „dyskusja” to narodowa choroba Polaków. Napewno choroba. Myślę, że możnaby mówić nawet o „porażeniu dyskusyjnym” tak samo jak się mówi o porażeniu słonecznym. Początek jest zdradziecko miły i nie zapowiada złego. Twarz rozmówcy uśmiechnięta jak to słoneczko na niebie. Dalsze objawy także potwierdzają a nalogię. Facet przygrzewa was łagodnymi komplementami, łechce — poniekąd — rozkosznie. Czujecie się w pełni dobrej formy i dobrego humoru. Ale oto robi się coraz cieplej i coraz mniej wygodnie. Zmieniając pozycję, całkiem jak na plaży. Godziny mijają. Po pewnym czasie spostrzegacie się, żeście już wyczerpali wszystkie możliwości, że wszystko powtarza się po raz wtóry, trzeci, czwarty... A facet ani drgnie: — „intelektem praży z bliska” — jak powiada Boy w piosence. Nogi wam drżą, czujecie dziwną sztywność karku, sucho robi się w ustach, na policzkach czerwone plamy,

takież przed oczami — a wasz rozmówca promieniuje i czymś tam migoce bez przerwy. Ach zabić, zabić wampira!

Jestem przekonany, że fakt częstych zgonów znakomitych adwokatów w trakcie procesu tym właśnie należy tłumaczyć. — Porażenie dyskusyjne... Może gdyby zabili, żyłoby do dziś? Ale cóż, tak ich, tak i nas wychowano. Więc strzeżmy się dyskusji!!!

Mój wampir jest znawcą teatru. Poszło o „Teklę”.

Kiedy w niedzielę premierową ukazały się komunikaty że „wczorajsza premiera rozbudziła żywe zainteresowanie i ożywione dyskusje wśród kulturalnych sfer naszego miasta”, to ludzie znający technikę pracy dziennikarskiej uśmiechali się filozoficznie. — Chodzi o to, że komunikat taki, żeby ukazać się nazajutrz, trzeba napisać nie po, ale przed premierą. Autor komunikatu musi więc z konieczności bawić się w proroka, zgadywać co będzie wieczorem. Oczywiście z punktu widzenia propagandy teatru woli zawsze raczej przesadzić, niż wy-

mierzyć sprawiedliwość zbyt skromnie. Ale czasem i to drugie zdarza się: tak właśnie było z „Teklą”. — Wybuchy śmiechu, oklaski przy podniesieniu kurtynie, wielokrotne jej podnoszenie po każdym akcie, kosze kwiatów i ten ton ciepły, podekscytowany, ożywienie dawno nie notowane na Pohulancu — oto czego nie przewidywał autor komunikatu i nie wyzyskał dla swej propagandy.

Można więc powiedzieć, że powódzenie zaskoczyło tak teatr, jak i publiczność. Nie tak trudno zrozumieć przyczynę — leży ona w stylu gry nowego zespołu. Wilno jest miastem sennym, mało ma okazji do zobaczenia prawdziwej dynamiki — chyba na boisku sportowym, o czym niedawno, tak słusznie, pisał na tym miejscu Bańkowski. A tu raptem, zamiast inauguracji celebrowanej sennie i uroczyście, dostało ruch, tempo, wyrazistość efektów optycznych i słuchowych. Szybkie rozładowania dramatyczne i w scenach dość razowego humoru. To zelektrykowało, podniosło ton gwaru w czasie antraktyw, to złożyło ręce do oklasków.

Wilnianie, chociaż naogół senni i nieruchawi, nauczyli się już (w przygodnych okazjach) smakować sytuacje podniecające, których jak wiado-

mo epoka nie szczędzi dziś nikomu na świecie. Kiedy był w Wilnie teatr Zelwerowicza, żywy, rozbrykany, pełen humoru i temperamentu, powtarzało się w mieście słowo „cyrk”. Ale niezależnie od tonu, jakim je wymawiano, ludzie do teatru Zelwerowicza chodzili, choćby krzywiąc się, podczas gdy do „Reduty” nie chodzili, choć słowo „Reduta” wymawiali podnosząc nabożnie oczy i ręce. I myślę że dziś już ta gestykulacja nie byłaby potrzebna, że najbardziej konserwatywni chętnieby zobaczyli dziś ten cyrk Zelwera — z Eichlerówną, Wyrzykowskim, Ziemińskim i innymi.

Ale czasy się zmieniają. Dziś już zapóźno na „cyrk”. To było dobre po wojnie, w okresie odprężenia nerwów. krótkich sukien, mody na rewię czy charleston. Tu chodzi nie tylko o to, że w momencie, gdy to niszę dokoła rozlega się jazgot głośników radiowych, a wydania nadzwyczajne pism przynoszą coraz nowy obraz Europy. To są rzeczy, można powiedzieć — extra, to zabieg operacyjny i da los szczęśliwy, że operacja skończy się szybko i pomyślnie. Ale nawet normalne życie stawia nam dziś całkiem inne wymagania, niż zdaliśmy w ciągu ostatnich lat kilkun-

stu przywyknąć.

Resztki tych przyzwyczajzeń to właśnie pożywką wampirów dyskusyjnych. Kiedy wyczerpany, z szumem w uszach, rozstałem się wreszcie po długich godzinach z mym rozmówcą, próżno pytałem siebie — o co mu właściwie chodziło? Gdzie istota i sedno zarzutów? Cały czas atakował, nie mu się nie podobało, recenzje pozytywne gotów był traktować jak objawy cynizmu dziennikarskiego, tak, to pamiętam. Ale przecież na rycy po pozycji zbijałem wysuwane argumenty, więc co mu zostało? Bo przecież został przy swoim... Trudno przeniknąć naturę wampira. Mówił że Ozon, że dialekt, że happy end, że czemu nie groteska, że naturalizm... Ktoś by pomyślał, że naprawdę cho dziło mu o te rzeczy. Może sam nawet tak się ludził? A przecież na dnie tych łapanych z powietrza i bylejakich zarzutów tkwiła jakaś siła uparta, która tylko raz w czasie całej „dyskusji” dała znać o sobie. Wampir o wiedział: — należało zachować rezerwę.

Oto gdzie jesteśmy w domu! „W Wilnie nikomu nie pilnie...” Stara poczciwa sielanka, muzealna opieszalność i bierny bezwład ucharakteryzowane na regionalną enotę. Komuż to

Wspomnienia praskie

Dziś, kiedy słowo „Czechy” jest na ustach całego świata, kiedy kulis chiński sylabizuje słowo Tsce - chocho-słowa g.-g.ie, które dla niego jest tym, czym dla nas przeciętna nazwa miejscowości w pobliżu Hankou, mimowoli wracają wspomnienia z podróży do kraju, kraju który się może stać zarzewiem wojny światowej.

Turystę, który poraz pierwszy przybywa do Pragi, z krajów słowiańskich ogarnia zdziwienie. Czytaliśmy systematycznie od lat najmłodszych o odwiecznej walce Czechów z Niemcami. Pamiętamy Białą Górę, proces odradzania się Narodu Czeskiego w wieku XIX-stym znamy pracę Józefa Palackiego i bójki posłów czeskich i niemieckich w parlamencie wiedeńskim.

Jesteśmy przygotowani na to, że ujrzymy jeżeli nie Poznań, to przynajmniej Bydgoszcz. Tymczasem odnosimy takie wrażenie, jakgdyby np. w Łodzi żyła mniejszość żydowska, fizycznie podobna do rasowego typu Niemca i Polaka. „Bunt Niemców przeciwko Niemcom. Blondyni contra blondynom!” Oto pierwsze optyczne wrażenie z Czech.

Fizyczny typ Niemca i Czecha jest na pierwszy rzut oka nie do odróżnienia. Oczywiście jest — to złudzenie optyczne. Ale nie są złudzeniem niezliczone napisy w języku niemieckim i fakt ich ogromnej przewagi w handlu i przemyśle Pragi, czy Morawskiej Ostrawy.

Był to rok 1930. Od tego czasu proces czechizacji mógł zrobić pewne postępy. Z pewnością nie mógł jednak zatrzeć tego pierwszego wrażenia. W długich rozmowach z prezesem T-wa Polsko - Czeskiego p. Michla, młodym, b. kulturalnym i uprzejmym człowiekiem, starałem się to wyjaśnić. Zapytałem go wręcz: dlaczego polskość zrobiła takie postępy na Pomorzu i w Poznańskim, podczas kiedy czeskość...

Posłyszałem wówczas odpowiedź nader charakterystyczną dla mentalności czeskiej.

„Polacy są romantykami odpowiadają p. M., my Czeši jesteśmy realistami. Polacy niepotrzebnie narażają się na Niemców. My nie możemy tej polityki naśladować. Musimy żyć w zgodzie z Niemcami”.

Roześmiałem się. „Drogi Panie, odpowiedziałem. Niem, że cały świat uważa Polaków za romantyków. Jest — to dla nas wielki plus. Ale wydaje mi się, że tak jak w życiu, tak i w polityce, romantycy okazują się niekiedy dobrymi realistami.

— Nie rozumiem pana. — Zaraz to panu wytłumaczę. Oczywiście Niemcy staną się kiedyś silniejsi. Wówczas my będziemy mieli z czego ustępować. Ale z czego wy ustąpicie, jeżeliście oddali im wszystko?”

Nie przekonaliśmy jeden drugiego, ani p. Michla, ani ja mego gościnnego gospodarza. Każdy Czech światopoglądowo był wówczas w mniejszym, albo większym stopniu masarykowcem. Prezydent Masaryk był nie tylko prezydentem, ale i urabiaczem światopoglądu swoich poddanych.

dzisiaj na świecie naprawdę nie pilno? A nam, w Polsce B, powinno być pilniej niż komukolwiek. Ileż musimy nadrobić, jak potroń intensywność każdej godziny, żeby dogonić stawkę i dołrzymać kroku. Kraje, które dzisiaj idą na czele zaczęły od tego, co wydaje się niemal zmiąną charakteru narodowego. Niestety, sporo jeszcze stracić musimy czasu, nim ludzie tutaj się wyzbędą się tej zabójczej, nawyku wejzerwy. Proszę spojrzmy na skromny odcinek teatru. Dostaliśmy ciekawy zespół, który gra zewszemchmiar interesującą sztukę dobrego, popularnego autora. Z każdego punktu widzenia — czy to poważnego, czy ściśle rozrywkowego wieczór spędzony na Pohulance dostarcza dobrą porcję emocji; no, w każdym razie napewno więcej niż te nędzne filmy, które nieprzerwaną, a wyjątkowo ja kąs nudną serią ciągną się od lata. Każdy, kto był w teatrze, zapytany po stwierdza swe zadowolenie. A przecież mało chodzą, nie mogą się na taki wyczyn zdobyć. Wolą „zachować rezerwy” i nudzić się w kinie, bo do tego przywykli.

To jest smutne, to jest duszne. Lu

*) Mój wampir jest naprawdę jedynym mal kontentem którego udało mi się wykręcić. Ale to z „pryncypii”...

Wśród takich dyskusji zwiędzałyśmy Pragę. Było to w październiku, kiedy Praga jest najładniejsza. Z mostów przez Wełtawę otwiera się wspaniały widok na Hradczany, na złote rdzawe ogrody miejskie złotej Pragi. Kontrast pomiędzy paryskim ruchem Wacławskich Namesti, a ciszą, małych alei parkowych jest cudowny.

Hradczany robią raczej wrażenie przygnębiające. Wawel, Kreml, Wersal zawierają dzieje własne państw, których są stolicami. W podziemiach Katedry Wawelskiej zapomnia się o rozbiorach Polski. Hradczany zawiera ją dwie historie: niemiecką i czeską. Jak gdyby ktoś wybudował np. cerkiew w Krakowie na tle Wawelu. Tragiczne dzieje odwiecznych zmagania się czesko-niemieckich wyłobily swoje piętno na tym zamku, w którym nie brak i trzeciego czynnika Polski. B. piękny, b. dobrze zachowany, pięknie panujący nad miastem zmusza obcego do refleksyj raczej smutnych.

* * *

Pragnę odtworzyć swoje wrażenia bezstronnie, bez naleciałości chwili, którą przeżywamy. Jeżeli stara Praha nie może zaimponować Polakom, to bezwzględnie może to zrobić nowa. Piękne nowe dzielnice stolicy Czech

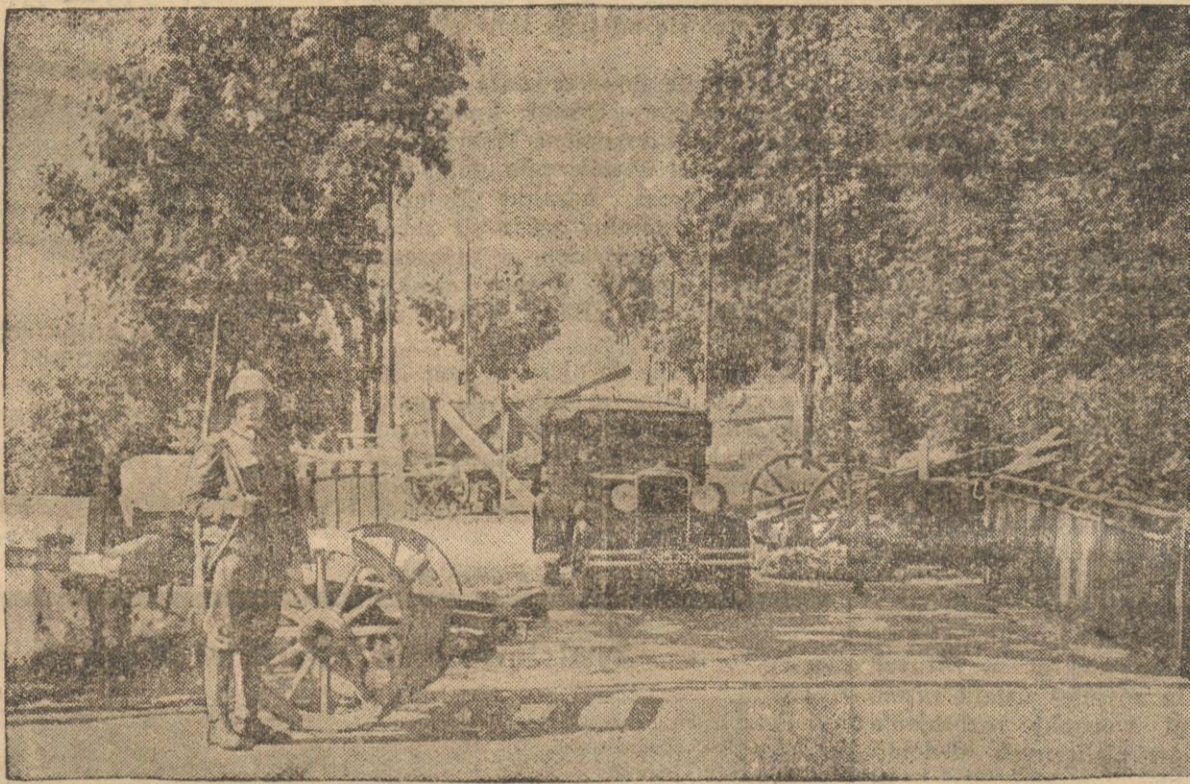
już po odzyskaniu niepodległości należą do najpiękniejszych w Europie. Ru chliwość społeczeństwa czeskiego jest b. wielka. Składa się na to dużo różnych czynników. Głównym jest jednak kontrast pomiędzy bogactwem kraju i jego bezbronnością. Każdy Czech czuje, że jego kraj jest łakomym kąskiem a jednocześnie bronionym przez naród nieliczny i niezbyt wojenny. Stąd plynie intensywność propagandy czeskiej, jednej z najruchliwszych na świecie i, niestety, rusofilizm organiczny. Każdy Czech zupełnie otwarcie powiada, że przyjaźń z Rosją jest niezależna od formy rządu w Rosji. Filipolak albo słowianofil doda w tym miejscu, że jego marzeniem jest pogodzenie Polski z Rosją i wspólny front słowiański przeciwko Niemcom.

Rusofilizm czyni Czechy współczesne filokomunistycznymi, pomimo tego, że trudno jest o większy kontrast psychiczny, jaki zachodzi pomiędzy przeciętnym człowiekiem ulicy czeskiej, a Rosjaninem. Czechy czeskie są typowym krajem drobniomieszkaństwa zajadłego, pracowitego, konserwatywnego i filisterskiego do szpiku kości.

Kazimierz Leczycki.

(D. c. n.)

Na Czesko-Niemieckiej granicy

Auto Karlsbadu po wyteglifomowaniu się się już w drodze do Niemiec przejeżdża przez barykady, wzniesione na granicy czesko-niemieckiej.

400 narzeczonych i 78 mężów miała oszustka matrymonialna

Przed jednym z sądów karnych w Paryżu stanie niebawem niezwykła oszustka Jeanette Layette, pochodząca ze znanej i poważnej kupieckiej rodziny w Reims.

Jeanette Layette prawie od lat dzie-

cinnych cieszyła się wielkim powodzeniem wśród mężczyzn. Na skutek jakiejś romantycznej historii mając lat 17, uciekła z domu rodziców i niebawem zaczęła ciągnąć korzyści ze swego niezwyklego powodzenia.

Podróżowała po najbardziej eleganckich uzdrowiskach i miejscowościach kąpielowych i zatrzymywała się w najbardziej luksusowych hotelach. Tam nawiązywała znajomości z bogatymi mężczyznami i bardzo szybko umiała ich tak usłodzić, że oświadczali się o jej rękę i zawzięli z nią związki małżeńskie. Z żadnym mężem nie mieszkała długo, a zawiązywała najwięcej, jaką się dało sumę pieniędzy, i naciągawszy zakochanego małżonka na najdroższe, jakie mogła, prezenty, uciekała i ginęła bez śladu, aby po pewnym czasie zjawić się znowu jako panna, w jakiejś innej miejscowości pod zmienionym nazwiskiem.

Kilku mężów, do których widocznie była więcej przywiązana, odwiedzała od czasu do czasu, po czym wyjeżdżała, twierdząc, że udaje się do rodziny. Mężowie ci oczywiście nic o sobie wzajemnie nie wiedzieli.

Jeanette Layette była tak sprytna, że być może łańcuch jej oszustw stawałby

się coraz dłuższy, lecz zdradził ją przypadek.

Pewien posłubiony przez nią Amerykanin, którego w dwa tygodnie po ślubie porzuciła, przypadkowo — wstąpił w Rzym do jednego z kościołów i trafił na ceremonię ślubu. — Przyjrawszy się panie młodej — stwierdził, że jest ona niezmiernie podobna do jego zbiegłej żony. Amerykanin zaczął śledzić nowożeńską parę i ustaliwszy, że ma istotnie do czynienia ze swą zbiegłą żoną, — zwrócił się do policji.

Ponieważ większość oszustw matrymonialnych dokonała Jeanette Layette we Francji, będzie przede wszystkim sądzona w Paryżu.

Jak stwierdza śledztwo, Jeanette Layette zaręczyła się ponad 400 razy i wyszła za mąż 78 razy.

HOTEL
„ST. GEORGES”
 W WILNIE
 Pierwszorzędny — Ceny przystępne
 Telefony w pokojach

ARTRETYZM

jest skutkiem złej przemiany materii

Zanieczyszczona krew wskutek złej przemiany materii może powodować szereg rozmaitych dolegliwości, bóle artretyczne, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, skłonność do tyfus, plamy i wyrzuty na skórze. Choroby złej przemiany materii niszczą organizm i przyspieszają starość. Racjonalną, zgodną z naturą kuracją jest normowanie czynności wątro-

by i nerek. 20-letnie doświadczenie wykazało, że w chorobach na tle złej przemiany materii, chronicznego zaparcia, kamieniach żółciowych, żółtaczce, otyłości, artretyzmu mają zastosowanie ziola lecznicze „Cholekinaza” H. Niemojewskiego. Broszury bezpłatnie wysyła labor. fizj.-chem. Cholekinaza H. Niemojewskiego, Warszawa, Nowy Świat Nr 5. oraz apteki i sklepy apteczne.

Autograf Kiepur na wekslu

Sąd okręgowy w Warszawie rozpatruje sprawę fryzjera teatralnego Jana Kalińskiego, oskarżonego o próbę oszukania Jana Kiepur. Kaliński w tłumie różnych osób ubiegających się u Kiepur o autograf poirał mu grzecznie podsunąć do podpisu w miejscu przeznaczonym do podpisu zyranłów weksel na 3000 złotych. Następnie w czasie pobytu Kiepur w Warszawie w lipcu br. za pośrednictwem Janiny Cichańskiej usiłował zainkasować u Kiepur owe 3000 zł. Cichańska zgłosiła się do hotelu Europejskiego, gdzie zamieszkał Kiepur i zażądała od

jego sekretarza zapłacenia tej sumy. Sekretarz Kiepur, któremu sprawa wydała się podejrzana, wezwał policjanta, który zrewidował Cichańską i znalazł przy niej zobowiązanie Kalińskiego wypłacenia jej 500 zł, jeżeli oszustwo się uda.

Kalińska i Cichańska stanęły przed sądem. Oboje przyznali się do winy. Na liście świadków figuruje Kiepur i jego sekretarz.

Sąd skazał Kalińskiego na rok więzienia a Cichańską na 7 miesięcy więzienia, przy czym zaliczył jej na poczet kary arest przewencyjny.

Przy otyłości stosuje się znana SÓL MORSZAŃSKA lub WODE, GORZKĄ MORSZAŃSKA. Żądać w aptekach i składach aptecznych

Nowe odkrycia w Mediolanie

Profesor Instytutu Medycznego w Sztokholmie, Gösta Häggqvist, dokonał odkrycia, które przyczyni się niezawodnie do skutecznego opanowania niektórych chorób związanych z paraliżem, jak paraliż dziecięcy, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, oraz śpiączka. Po dwuletnich studiach i doświadczeniach udało się prof. Häggqvistowi wykryć grupę **NIEMIANCH DOTAD WŁÓKNIENIOWYCH.**

W wyniku przeprowadzonych eksperymentów okazało się, że nerwy mięśniowe wywołujących mimikę twarzy składają się wyłącznie z tego rodzaju delikatnych włó-

kienek. Odkrycie prof. Häggqvista ułatwiło poznanie szeregu form paraliżu, na razie jednak nie znalazło zastosowania praktycznego, gdyż dokonane zostało przed niedawnym czasem. Wzbudziło ono już wielkie zainteresowanie i obecnie lekarze badają w klinikach możliwość zastosowania nowej teorii w praktyce. Odkryciem tym zainteresował się również kongres anatomiczny, który odbył się ostatnio w Lipsku oraz konferencja neurologiczna, jaka miała miejsce przed kilkoma tygodniami w Sztokholmie.

Prof. Häggqvist zastąpił już dawniej dzięki swym pracom naukowo-badawczym. Przed kilku laty dokonał on klasyfikacji nerwów w ludzkim rdzeniu pniecznym. Dzięki pomysłowemu systemowi kolorowania i fotografii zwiększonej 750 razy, prof. Häggqvist

MOGŁ DOKONAĆ POMIARÓW NERWÓW W RDZENIU.

Nerwy te posiadają grubość od 1/1000 do 21/1000 milimetra, przy czym liczba cieńszych włókienek jest znacznie większa od grubszych. Ze względu na to, że szybkość impulsów nerwowych jest wprost proporcjonalna do grubości nerwów, analiza dokonana przez prof. Häggqvista posiada dużą wartość dla wiedzy medycznej.

K. S.

MODY

U progu jesieni

Modne tkaniny poznać można odrazu. Szorstkie, przerabiane, gruzolcowate tweedy i jerseyje ustąpiły miejsca gładkim miękkiemu sukienkom i zamszom. Cienutka, równa, aksamitna w dotyku tkanina — to faworyt nowego sezonu. Czarna antylopa należy do najmodniejszych gatunków materiałów przeznaczonych na jesienne kostiumy i popołudniowe płaszcze. Na popołudniowe sukienki przeznaczona jest angielska krepa, której dotąd używano jedynie na fraki męskie i smokingi. Krata szkocka oraz wszelka inna skończyła się. Materiały w prążki i dwukolorowe również wyszły w tym sezonie z mody. Ciemne intensywne i zarazem dyskretne tony jesiennych tkanin są najważniejszym czynnikiem, zmieniającym aparycję modnej Pani. Wszystkie tony brązowe, rude, kasztanowe, ciemno-zielone i złocisto-rdzawe usuwają w cień inne barwy.

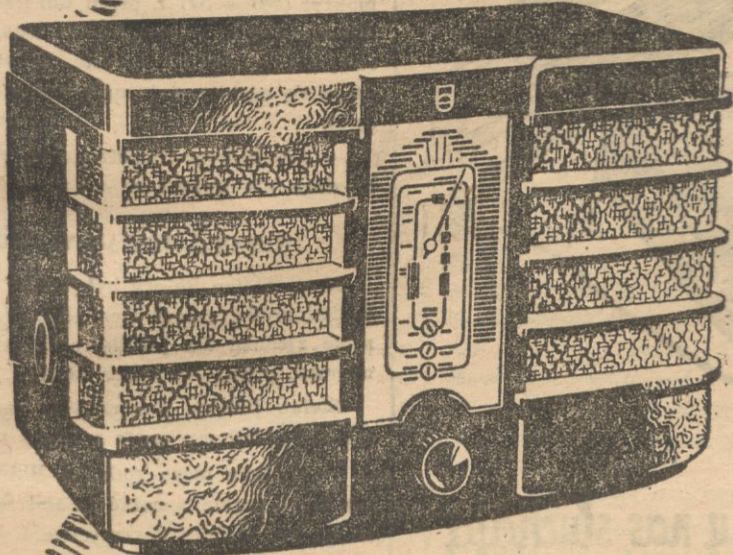
Kostiumów będzie jesienią tego roku mniej niż każdego, gdyż płaszcza jako okrycie spacerowe wypiera kostium na całej linii. Nie liczone nowe modele kostiumów mają długie kloszowe, szerokie żakiety, zapięte pod szyją na jeden duży guzik. Jeżeli spotyka się popołudniowe kostiumy, to krótkie, przybrałe futrem i niezbyt ciepłe. Taki kostium można nosić w lokalu publicznym oraz na przyjęciach oficjalnych.

Nowy płaszcza, który tak bardzo rozpanoszył się w tym sezonie, będzie albo obszerny, sportowy, opadający ku dołowi szeroki mi rurami kloszu, wtedy musi mieć szerokie kieszenie, duże mankiety i wykładany kołnierzyk z futra. Niekiedy futrzany kołnierzyk przy takim angielskim, kloszowym palcie przybiera kształt kaptura i można go zamknąć na głowę, wiążąc pod brodą na wstążkę. Jest to typ płaszcza spacerowego na przedpołudnie. Płaszcz popołudniowy wygląda da zgoła inaczej. Ma pasek, który przecina figurę, ma lekko wyrzucony stan i ukośną linię dołu. Wysoki kołnierzyk ustawiony jest tak, że głowa dosłownie tonie w nim.

Faktem niezaprzeczalnym jest, że dykta torzy mody tegorocznej zdecydowali się na kopiowanie (dosłownie niemal) stylów epoki 1860 i 1900 r. Najwidoczniej epoka, w której żyjemy, nie może się zdobyć na coś samodzielnego w tej dziedzinie. Trudno powie dzieć, by epoka Wiktoriańska tak bardzo zaskiwała na uwagę i wdzięczność, żeby ją kopiować po tylu latach. Niewiadomo czym zasłużył sobie czepek starej królowej, żeby go wyciągnąć z lamusa i wypuścić na świat pod szumną nazwą „La capote reine Victoria”. Chyba te panie, które nie mogą się zdecydować na modną wysoką fryzurę, wybiorą sobie wysokie budki z piórami wiązane pod brodą w miejsce swego królewskiego czepka ze sztywną rurkową szlarką nad czołem. Paryż nie uba o ten typ kapelusza, zdecydował się bowiem z całą bezwzględnością na wysokie fryzury.

CCelne.

MAŁY SUPER O POTEŻNYM GŁOSIE!

Super 4-39

7-obwodowa superheterodyna o dużym zasięgu na wszystkich trzech zakresach fal i niebywałej selektywności.

Cena odbiornika Philips Super 4-39 zbliżona do ceny dawnych odbiorników jednoobwodowych. Typ 4-39A dla prądu zmiennego. Typ 4-39U dla prądu stałego i zmiennego. System ratalny Philipsa umożliwia nabycie odbiornika na bardzo dogodnych warunkach. Demonstracje w czołowych firmach radiowych.

Znów pogłoski o chorobie Stalina

Fiński dziennik „Ust. Suomin” donosi z wiarygodnego źródła, że w ostatnim czasie ukazują się coraz uporczywsze wiadomości o poważnym stanie zdrowia Stalina. Podobno lekarze przybyli do Stalina wzbierają się przyjmować na siebie odpowiedzialność za dalsze leczenie dyktatora, wobec czego spodziewany jest przyjazd jednego z najwybitniejszych lekarzy zza granicy.

Stalin jak wiadomo przed niedawnym czasem padł ofiarą wypadku samochodowego. Jest więc możliwe, że okaleczenie jakie odniósł Stalin w wypadku tym było poważniejszej natury i że obecnie zaszyły jeszcze pewne komplikacje.

Bunt chłopów koło Mińska

Według przedostających się wiadomości z kordonu granicznego z Rosji Sowieckiej w rejonie Mińska wybuchły nowe bunt chłopów, na tle odbioru zboża dla chłopom przez władze sowieckie. Na miejsce ruchów władze sowieckie wysłały z Mińska i Smoleńska wzmocnione oddziały GPU i wojskowe. Jeszcze nie przebrzmiały krwawe rozruchy na Ukrainie, a już z taką samą siłą wybuchają na Białorusi. Jakoś tak szumnie przez wszelkiego rodzaju agitatorów obiecywany „raj” zaczyna poważnie szwankować skoro cierpliwy chłop białoruski nie może wytrzymać i broni nawet krwią swych niedźnych praw do życia.

Układ o skupie srebra między USA i Chinami

Bawiąca w Waszyngtonie delegacja finansowa Chin zawarła w dniu 21 bm. układ w sprawie przedłużenia umowy o skupie srebra przez USA w Chinach na dalszy okres roczny.

Frank i funt szterling spadają

Na wczorajszych giełdach walutowych nastąpiło poważne osłabienie dewizy na Londyn. Notowania jej w Zurychu spadły z 21,8 w piątek do 21,23 i pół w sob. Jednocześnie na giełdzie w Londynie dolar zwykował z 4.81 9/16 przy piątkowym zamknięciu do 4.80 3/32 w sobotę o godz. 14.

Dewizy na Paryż wykazała dalszy wyraz spadku, zniżkując nawet w

stosunku do spadającego funta, a mia nowicie z 178.41 do 178.53. W Zurychu frank spadł z 11.93 do 11.89 i pół. W termiowych notowaniach franka w Londynie nastąpił znaczny wzrost deportów, przy czym 3-miesięczny notowano 5,50.

Ogólna sytuacja na giełdach walutowych odzwierciedla stan napięcia i zdenerwowania.

Nie będzie obniżki ceny cukru

W prasie ukazały się wiadomości jako by niektóre organizacje przemysłu cukrowniczego (wymieniano związki cukrownicze z Poznańskiego i Pomorza) zgodziły się na przeprowadzenie obniżki ceny cukru o 20 procent, względnie nawet zwróciły się do miarodajnych czynników o dokonanie obniżki, uważając ją za możliwą do przeprowadzenia w wyżej wymienionych granicach.

Jak nas informują z kompetentnych źródeł sprawa obniżki ceny cukru przedstawia się nieco odmiennie. Po pierwsze żadna organizacja cukrownicza ani z Poznania ani z Pomorza, ani w ogóle z jakiejkolwiek dzielnicy kraju nie występowała ostatnio w sprawie obniżki ceny cukru. Sprawa ta w ogóle nie była w ostatnich miesiącach przedmiotem narad jakiegokolwiek związku przemysłu cukrowniczego. Po drugie obniżki tej domagają się w tej chwili drobni rolnicy, ściślej mówiąc —

drobni plantatorzy buraka cukrowego ale wskazują oni wyraźnie na to, że obniżka ceny cukru może i powinna nastąpić tylko przez odpowiednie obniżenie opłaty akcyjowej.

Ponieważ na tym samym stanowisku stoi przemysł cukrowniczy — sprawa jest jasna. Potaniecie cukru zależne jest tylko odniżenia przez rząd pobieranej przez siebie akcyzy. Jak się dowiadujemy rząd nie ma zamiaru obniżyć akcyzy, a w każdym razie nie ma takiego zamiaru obecnie, wobec czego zniżki cukru w najbliższej przyszłości nie należy oczekiwać.

Hotel EUROPEJSKI

W WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach. Winda osobowa

Nie będzie podatku na pomoc zimową

Jak swego czasu donosiliśmy projektowane było wprowadzenie podatku na pomoc zimową, która finansowo wyraża się w sumie około 30 milionów złotych.

Do opłacenia tego podatku pociągnięci mieli być również wszyscy ci, którzy obecnie nie płacą na pomoc zimową przy czym podatek miał nie przewyższać ustalonych już norm pomocy.

Projektowane było, że podatek ten będzie pobierany w formie zwiększonych opłat na Fundusz Pracy, co miało dać dużej oszczędności administracyjnej i inkasowej.

Fundusz Pracy w ten sposób chciał połączyć pomoc z pracą, tak, ażeby możliwie największą ilość bezrobotnych otrzymania nie pomoc ale pracę, zwłaszcza, że roboty przygotowawcze do robót wiosennych (przygotowanie kamienia, kostki, płyt kamiennych do ulic itp.) mogą być prowadzone zimą.

W ostatniej chwili jednak zapadła decyzja czynników do tego powołanych, że podatek na pomoc zimową nie zostanie wprowadzony, podobno decydujące były momenty pozagospodarcze. Natomiast postanowiono, że pomoc zimowa będzie podobnie, jak w ub. roku miała charakter dobrowolny.

W Wilnie powstało Biuro Werbunkowe Korpusu Zaołzańskiego

Wczoraj zostało zorganizowane w Wilnie przy ul. Św. Anny 2 biuro werbunkowe do ochotniczego korpusu zaołzańskiego. Komendantem oddziału wileńskiego został maj. w stanie spoczynku Bronisław Swiechow-

ski. Zaciąg ochotników odbywa się w godzinach od 9 do 14-ej i od 18 do 20-ej codziennie.

Dziś przed południem do wileńskiego oddziału biura werbunkowego zaczęli się już zgłaszać masowo ochotnicy.

Polonia litewska do swych braci za Olzą

Ludność polska na Litwie złożyła na ręce polskiego w Kownie pismo przeznaczone dla naszych rodaków z za Olzy. Treść pisma jest następująca:

„Rodakom zamieszkałym na Śląsku Zaołzańskim przesyłamy najserdeczniejsze życzenia zwycięstwa w walce o słuszną i bliską sercu każdego Polaka sprawę. Wasze sasko: „Polacy winni osiągnąć niemniej niż jakakolwiek inna narodowość w państwie” jest słuszne wszędzie i zgodne z honorem Narodu Polskiego. Niech w ciężkich zmaganiach, w chwili decydującej, jaką przeżywacie doda Wam siłę i otuchy świadomość, że my

śli i gorące uczucia wszystkich Polaków na całym świecie są z Wami, że Wasze krzywdy są odczuwane przez wszystkich Polaków, a Wasz triumf będzie triumfem całego Narodu. Niech żyje Śląsk Zaołzański złączony z Macierzą”.

„Z przyczyn od nas niezależnych nie mamy oficjalnej reprezentacji polskiej w Litwie. Podpisując ten list w imieniu całego społeczeństwa polskiego na Litwie, zapewniamy rodaków w Czechosłowacji, że jest on w tym razem szczerych i głębokich uczuć wszystkich Polaków na Litwie”.

List zaopatrzony został setkami podpisów.

Nowości wydawnicze

W wydawnictwie seryjnym p. t. Skróty fotograficzne ukazał się tomik poezji J. Świtkowskiego — Najlepsze recepty. Nadchodzący marowy sezon skłoni niewątpliwie wielu do indywidualnego opracowania zrobionych w lecie zdjęć i w tym wypadku odda dą „Najlepsze recepty” znaczne usługi. Książeczka ta w zwięzłej formie podaje najlepsze sposoby wywoływania i utrwalania i przy czyni się do uniknięcia niejednokrotnie ważkiego błędu, odbierającego niejednokrotnie amatorowi odwagę i ochotę do dalszej pracy. Książeczka wydana bardzo starannie i po b. przystępnej cenie 95 groszy znajdzie napewno szerokie zastosowanie.

Coś nowego dla włosów

Mycie nowym szamponem „Bez Mydła” czarna główka: włos nie pęcznieje na skutek działania alkalicznego. „Bez Mydła” nie jest zwykłym środkiem do mycia włosów, lecz inaczej preparowanym szamponem, zastosowanym do warunków zdrowotnych włosów, pozbawionym mydła i wszelkich cząstek alkalicznych. „Bez Mydła” bywa w 2-eh odmianach: do ciemnych i jasnych włosów. A więc, przy najbliższym myciu włosów użyjcie szamponu „Bez Mydła” Czarna główka.

Niewidzialne

niebezpieczeństwo zagraża nam wciąż. W codziennej walce o byt natrafiamy często na przeciwności, które niszczą nasze ciało i nerwy. Nie możemy ich uniknąć, możemy tylko uchronić organizm wzmacniając go i czyniąc odpornym. Czynnikiem, który mięśniom i nerwom zapewnia świeży dopływ siły, a organizm czyni odpornym w walce z wrogimi wpływami jest Ovomaltyna. Ovomaltyna po mogła już bardzo wielu ludziom. Dlatego: Chroń siebie i swoich bliskich pijąc codziennie filiżankę Ovomaltyny.

A jednak...

Kiedy nie już nie amakuje i organizm wyczerpany brakiem apetytu, coraz bardziej słabnie, — pozostaje jeszcze Ovomaltyna Smaczna i łatwostrawna, wprowadza ona do organizmu energię i siły, przywraca zachwianą równowagę.

Przewodniczący Kom. Wyb. cz. rozpocz. już urzędowanie

Jak już donosiliśmy wczoraj przewodniczącym komisji wyborczej okręgu Nr. 45 mianowany został sędzia Brzozowski. Przewodniczącym komisji wyborczej Nr 46 — sędzia Folejewski.

Obaj przewodniczący komisji rozpoczną już urzędowanie w lokalu magistratu.

Rozpoczęto już spisy wyborców

Dziś w magistracie rozpoczęte zostały spisy wyborców do Sejmu. Do pracy zaangażowano 75 bezrobotnych oraz przydzielono około 40 pracowników miejskich.

Spisy potrwać 5 dni.

31 wypadków chorób zakaźnych w Wilnie

Następujące choroby zakaźne zanotowano w ciągu ubiegłego tygodnia na terenie Wilna: tyfus brzuszny — 9; płońca — 5; błonica — 2; róża — 2; gruźlica — 4 (zgon 2); jaglica — 2; podejrzenie o wściekliznę — 2; świnka — 1; hejne miedina — 1; ospówka — 1; grypa — 2.

Ogółem chorowało 31 os. Zmarły 2. Zwraca uwagę zasłabnięcie na haime medynę, niebezpieczna ta choroba jest u nas bardzo rzadką.

Walka z alkoholizmem

Wileńskie Towarzystwo „Mens” dla walki z alkoholizmem powiadamia, iż rozpoczęło z dn. 15 bm. akcję propagandową odczytową i leczniczą. Przychodnie przeciwalkoholowe dla chorych czynne są w 1 Ośrodku Zdrowia, przy ul. Wielkiej Nr 46 w poniedziałki środy i piątki od godziny 19 do 20; w 2 Ośrodku Zdrowia przy ul. Kijowskiej Nr 43 także w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17 do 18-ej.

Wszelkie porady i zabiegi są bezpłatne. Organizacjom, stowarzyszeniom i osobom interesującym się zagadnieniem alkoholizmu służymy w każdej chwili prelegentami informacjami, przezroczkami i tablicami.

Zwracać się pod adresem: Wileńskie Towarzystwo „Mens” dla walki z alkoholem, Wilno, ul. Wielka 46. Miejski Ośrodek Zdrowia Nr. 1.

Książka kształci, bawi, rozwija!

Czytaj Nowość

Wilno, Św. Jerzego 2
OSTATNIE NOWOŚCI

Lektura szkolna — Beletrystyka — Naukowe — Wysyłka na prowincję.
Czynna od 11 do 18-ej.

Kaucja 3 zł. Abonament 1,50 zł.

Niezbędny dla każdego
Lekarza-praktyka
POLSKI

Kalendarz Lekarski

(Kieszonkowa Encyklopedia Lekarska)
1938 — Rocznik XIII

Cieszący się ogromnym uznaniem i popularyzacja w sferach lekarskich i aptekarskich uległ w nowym swym wydaniu stał rannemu przejrzeniu i uzupełnieniu. Jako niezbędny doradca i przewodnik w codziennej praktyce lekarskiej znajdzie się niewątpliwie w ręku każdego lekarza, tym bardziej, że cenę jego mimo objętości około 900 stron, na specjalnym, bibułkowym papierze, w oprawie płóciennej, utrzymaliśmy na niskim poziomie 8 zł.

Do ceny tej dochodzą koszty przesyłki 0,60 zł., względnie 1,30 zł. przy posyłce za pobraniem pocztowym.

TREŚĆ: Spis skrótów w tekście. — Przegląd piśmiennictwa lekarskiego za r. 1937-8. — Pielęgnowanie przyrządów lekarskich. — Najczęstsze zabiegi lekarskie. — Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach. — Badanie czynności nerek. — Badanie czynności wątroby. — Pomocnicze badania laboratoryjne. — Zawartość prawidłowa składników krwi. — Surowice i szczepionki. — Proteinoiterapia. — Dieta żywności. — Tabela strawności. — Najważniejsze środki odżywcze. — Ugrupowania pokarmowe wedle ich wartości kalorycznej. — Witaminy i awitaminozy. — Racjonalne odżywianie niemowląt. — Wartość kaloryczna najważniejszych pokarmów ośseka. — Prawidłowe żabkowanie. — Ciężar i wzrost zdrowego dziecka. — Stosunek wagi ciała do wzrostu. — Kąpiele lecznicze. — Promienioleczenie. — Elektroleczenie. — Leczenie promieniami Roentgena. — Stosowanie promieni Bucky'ego. — Leczenie promieniami radu i krótkofalowymi. — Praktyczne wskazówki z zakresu położnictwa. — Przeciężne wymiary położnicze. — Obliczenie terminu porodu. — Okres wylęgania i zaraźliwości chorób zakaźnych. — Zatrucia. — Sekcja sądowo-lekarska. — Dział rozpoznawczo-leczniczy. — Alfabetyczny spis ważniejszych leków. — Zestawienie leków wedle ich działania. — Mieszanki nie zgodzące się. — Tabela dawek największych. — Zatrucie lekami. — Dawkowanie dla dzieci. — Lekki przechodzący do mleka matki. — Aproksymacyjna pojemność naczyń. — Tabela kropłowa. — Lekki do zwierząt. — Wywabianie plam po lekarstwach. — Zdrojowiska wedle wskazań leczniczych. — Klimato- i balneoterapia. — Kuracja wodami mineralnymi w domu. — O leżniach i szpitalach w polskich uzdrowiskach. — Skorowidz uzdrowisk polskich i zagranicznych.

KURJER SPORTOWY

Zatwierdzone rekordy

Komitet wykonawczy PZ Pływackiego zatwierdził nowy rekord Polski na 100 mtr. klasycznym, ustanowiony przez Heidricha (Dąb) wynikiem 1:17,5 min. na zawodach w Katowicach.

Regaty żeglarskie na jeziorze Trockim

Na jeziorze Trockim odbędą się w nadchodzącą niedzielę regaty żeglarskie. Program przewiduje 15 biegów, m. in. wyścig o mistrzostwo Trok.

Regaty wioślarskie Werki — Wilno

2 października b. r. odbędą się na rzece Wilii długodystansowe regaty wioślarskie na trasie Werki — Wilno, długości 7 km.

Regaty stanowiąc będą oficjalne zakończenie wioślarskiego sezonu w Wilnie.

Ćwiczenia sportowe dla pań

Okręgowy Ośrodek Wychowania Fizycznego w Wilnie zawiadamia, że ćwiczenia gimnastyczne dla grupy Pań niestowarzyszonych odbywać się będą na dużej sali gimnastycznej Ośrodka we wtorek i piątek od godz. 17 do godz. 18.

Oplata od osoby z korzystaniem z ciepłych pryszniców po ćwiczeniach wynosi 1,50 zł miesięcznie.

Zapisy przyjmuje kancelaria Okr. Ośrodka W. F. — Wilno, ul. Ludwisarska Nr 4 (II-gie piętro) w godz. 9—15 codziennie oprócz świąt.

Ćwiczenia rozpoczną się 4 października 1938 roku (wtorek).

Teatr m. NA POHULANCE

Dziś o godz. 8 wiecz.

„TEKLA“

HOTEL BRÜHL

Warszawa, ul. Fredry 12
Tel. Centr. 5-48-00

vis-a-vis Ogrodu Saskiego

Woda bieżąca zimna i ciepła.

— Centralne ogrzewanie. —

Telefon w każdym pokoju.

Królowa holenderska na wystawie

Jej Wysokość Królowa Holenderska Wilhelmina zaszczyciła swą obecnością Wystawę Przemysłową w Instytucie Kolonialnym w Amsterdamie. Fotografia przedstawia Królową, oglądającą z zaciekawieniem stoisko

Zakładów Philips w Holandii.

Na fotografii na prawo od Królowej stoją: Prezes Koncernu Philipsa Dr Antoni Philips, na lewo: dyrektor Zakładów Dr Otten i iedyktor J. Philips.

Jerzy Mariusz Taylor

71)

Czciciele Wotana

Uśmiechnął się pobłaźliwie na to przypuszczenie. Nie. To nie on. Stary młynarz, zaufany w swoim bogactwie i znaczeniu swoich przodków i swoim własnym, nie byłby zdolny do tego rodzaju roboty. Był zbyt mało chytry, a za dużo dumny, no i zbyt ciężki, a jego bezgraniczna miłość ojcowiska, pod wpływem rozczarowania, jakie mu sprawili synowie, doznała przecież skrajnej ewolucji. Sołtys nie ukrywał swej pogardy dla synów, którzy wyrzekli się rodzimej gwary. Sołtys nie zniżyłby się do namawiania syna i pierwszy nie wyciągnąłby doń dłoni. To raczej Wilhelm uderzył w pokorę.

Ale dlaczego? Któż sprawił, że młody Wilhelm zdecydował się pójść do ojca ze skruchą, a wypowiedział posłuszeństwo wodzowi, któremu był zawsze tak powolny? Kto rozbudził w nim tę zazdrość niepotrzebną? Logika wykazywała mu, że musiał to być jakiś wróg nieprześlągnięty. Logika również mówiła, że musiała to być chyba kobieta, a skąd już krótka droga prowadziła do jednego jako tako umotywowanego domysłu.

— Czyżby... czyżby Hilda?

Ależ tak. Nikt inny, tylko ona. Wiedział przecież, że nie był jej obojętny. Wszystko świadczyło, że brzydka dziewczyna jest w nim zakochana bez pamięci. Mówił mu o tym co dnia spojrzawszy jej rybnym, pozabawionym brwi oczu, no i ta szczególna gorliwość, z jaką gotowa była spełniać wszelkie jego polecenia.

— Tak! To jej robota — pomyślał, jakby w na-

głym olśnieniu. — Ta dziewczyna ma charakter. Jest zdolna zarówno do wielkiej miłości jak i do bezgranicznej nienawiści. Musiała mnie znienawidzić, jeżeli dowiedziała się, że bywam u Anki.

I zerwał się z krzesła, bo poczuł nagle, że znowu zaczyna gubić się w domysłach. Skąd Hilda mogła dowiedzieć o jego skłonnościach do Anki. Przecież tak dobrze konspirował swoje wycieczki do Teresinka, maskował je tak starannie, zapowiadając raz, że wyjeżdża do miasta, innym razem zaś, że udaje się za Wisłę. Bracia Erninowie wyruszyli zwykle też do Teresinka, ale o wiele wcześniej. Było fizyczną niemożliwością, aby któryś z nich go podpatrzył. Przed podejrzeniem Hildy zaś zabezpieczał się jeszcze troskliwiej, polecając jej wykonanie w tym czasie tej czy innej roboty w kancelarii.

Jeśli to rzeczywiście Hilda powiadomiła o wszystkim brata, to ktoś z kolei musiał donieść o tym Hildzie. Ale kto? Dr Johnke odczuwał w tej chwili coś podobnego do przeżyć człowieka, owładniętego manią prześladowczą. Wydawało mu się, że oplata go dookoła złowrogi pierścień zdrady. Ale w ogniwach, jakie się nań składały, były luki — zagadkowe przerwy. Jeśli uda mu się je wypełnić, wówczas pierścień się zamknie, ale sytuacja będzie wyjaśniona.

I nagle przypomniał sobie. Oskar Knopf! Jego nie brał wszak dotąd w rachubę. A ten rudzielec własnie, chytry i ciekawy, mógł być sprawcą całego zamieszania. W ogóle był nie pewny, a na pewno żywił doń urazę. Kręcąc się ciągle po parku, mógł z łatwością tego czy innego wieczora wypatrzeć go w domku gajowej i jak o sensacji donieść o tym Wilhelmowi, chociażby po to, aby zaskarbić sobie jego względy.

To przypuszczenie wydało mu się logiczne, i uspo-

Jasne jak na dłoni

Miło kiedy nas słuchają
a zwłaszcza kiedy pochwalają.

Centra

Milion dla Lwowa

W ubiegły piątek odbyło się ciągnięcie głównej wygranej czwartej klasy czterdziestej drugiej Loterii Klasowej. Był to z kolei siedemnasty milion, którym Fortuna obdarzyła graczy loteryjnych.

Milion ten przypadł w udziale mieszkańcom Lwowa. W najbliższej przyszłości będą mogli podać szczegóły, dotyczące no wych milionerów, dziś zaznaczamy tylko, że tym razem łaska Fortuny spłynęła na przedstawicieli inteligencji pracującej. Są to panowie: Z. P., Wł. B. i J. W. oraz panie: O. K. i A. S.

Większość z nich dowiedziała się o swym

szczęściu dzięki transmisji radiowej.

W ten sposób zakończona została czterdziesta druga Loteria Klasowa. W dniu 19 października rozpoczęła się ciągnięcie pierwszej klasy następczej - czterdziestej trzeciej Loterii. W klasie tej główna wygrana wynosi sto tysięcy złotych, a poza tym są jeszcze wygrane po pięćdziesiąt, dwadzieścia pięć, dwadzieścia, piętnaście, dziesięć tysięcy złotych oraz wiele innych na ogólną sumę 1.468.000 złotych.

By wziąć udział w szansach, które ta klasa daje, należy zawnocześnie zaopatrzyć się w los loteryjny.

BLACHEŃ OCYNKOWANĄ TAŚMOWĄ „SĘDZIMIR“

POLECA

I. CHELEM

Wilno, Końska 16
Telefon 2-91

Niezwykły napad rabunkowy na pociąg we Francji

PARYŻ, [PAT]. Donoszą tu o niezwykłym na stosunki francuskie napadzie, jakiego dokonano na pociąg pocztowy na linii Marsylia—Avignon.

Na dworcu Saint Charles w pobliżu Marsylii ukrył się w pociągu na chwilę przed jego odejściem bandyta, który następnie zatrzymał hamulcami pociąg koło dworca Saint Barthelemy. Tu na personel

pociągu napadło 10 innych zamaskowanych bandytów, uzbrojonych w rewolwery. Po steroryzowaniu obsługi bandyci skradli znaczną ilość przesyłek ubezpieczonych oraz kasę, której zawartości na razie nie zdołano ustalić.

Wszyscy napastnicy po dokonaniu rabunku zbiegli. Jeden z agentów kolejowych odniósł w pościgu rany.

ŻART NA STRONIE

NOWE DOMY.

— Proszę pana, dom się zawalił, gdy rozebraliśmy rusztowanie.

— A czy nie mówili wam, żebyście rozebrali rusztowanie dopiero po naklejeniu tapet w mieszkaniach?

LIST DŁUŻNIKA.

„Zauważ, że w tym tygodniu nie mogę ci panu zapłacić, zato w najbliższym tygodniu wpłacę sumę podwójną“.

JESLI ZŁO, TO NAJMNIJSZE.

Najpogodniejszy z greckich filozofów, Demokryt (460 — 371 r. przed Chr.) słynął nie tylko ze swojej wiedzy, ale i z tego, że miał żonę bardzo małego wzrostu. Zapytany, dla czego się ożenił z tak małą osobą, odpowiedział:

— Nie byłbym filozofem, gdybym z wielką żoną nie wybrał najmniejszego!

NIEMIŁE TOWARZYSTWO.

Kiedy Stefan Batory był jeszcze księciem Siedmiogrodu, cesarz niemiecki, pragnąc go sobie zjednać dla jakichś politycznych zamierzeń, posłał mu order Złotego Runa.

Stefan Batory, przejrząwszy zamiary cesarza, zwrócił mu order z listem tej treści:

— Godłem mego rodu są Wilcze Żęby, nie mogę przeto narażać cesarskiego baranka na tak niemiłe towarzystwo.

NIE MA KAR ZA CZUDZOŁÓSTWO.

Niejakiego p. Żydowskiego zapytano raz na sejmiku, jaka jest kara za cudzołóstwo. Sędzia wyjaśnił:

— Nie ma żadnej, bo wszak widzę, że wszyscy ichmoście chodzą jeszcze z głowa mi.

WSZYSTKO Z UMIAREM.

Sławny marszałek francuski Turenne (Henryk hr. Turenne, 1611 — 1675) w pewen wieczór majowy, oparłszy się lokciem o parapet okna, przysłuchiwał się trzaskom słyszczym w parku. W pewnej chwili podbiegł do niego z tyłu, na palcach, kucyk — i z całej siły wlepił mu potężnego klapsa.

Kiedy zaskoczony tak niezwykłym zdaniem marszałek odwrócił się nagle, zdumienie jego nie było chyba mniejsze od przeżenienia biednego kucyka, który zaczął biegać swego pana:

— Przebac panie marszałku! Ja myślałem, że to mój kolega, lokaj Jean...

— Dobrze, dobrze; ale nawet gdyby to był Jean, to czyż godzi się ęaż tak walić w pośladki! — rzekł marszałek trzymając się za bolące miejsce.

TYLKO Z TEGO DWORU

RODZIMY
samodział
Z CZYSTEJ WELNY

Leszczków

Zakłady Rolniczo - Przemysłowe
ROMANA ŻUROWSKIEGO
Wystawiamy na Targach w Wilnie.

koń się nieco. Pierścień zdrady zamykał się. Osoby, które się jej dopuściły, były mniej więcej ustalone. Ale trudności zaczynały się dopiero. Jedna zdrada groziła drugą, jeszcze niebezpieczniejszą. Przecież każdy z tych, którzy wchodzili w skład pierścienia, znał tajemnicę Złota Renu, wiedział wszystko o podjętych poszukiwaniach. Najwięcej zaś wiedzieli bracia Erninowie. Jeżeli można było obejść się bez nich i liczyć na dalsze utrzymanie Związku przy pomocy pozostałych członków „sztabu“, względnie innych dokooptowanych, to czy można było się spodziewać, że tamci zachowują w poszanowaniu ich największą tajemnicę.

— Kto tam? — krzyknął.

W tej chwili nie odpowiadał za siebie. Gdyby młodemu Wilhelmowi, albo któremu z jego braci przyszedł do głowy fatalny pomysł zgłoszenia się w tym momencie po coś do kancelarii, dr Johnke prawdopodobnie nie zawahałby się przed niczym. W stanie, w jakim się teraz znajdował, do spowodowania wybuchu wystarczyłaby błaha zaczepka, jedno słowo zuchwałe.

Ale do kancelarii wszedł tylko pastor Michels.

— Co za pluchal! — odsapnął stawiając w kącie ociekającą wodą parosol i wyciągając z kieszeni wielką kraciastą chustkę, aby sobie otrzeć mokrą twarz. — Psi czas! Ale cóż to wódz patrzy na mnie tak spode łba? Może przeszkodziłem? Mogę sobie pójść, chociaż doprawdy wolałbym tymczasem posiedzieć trochę w suchej izbie — śmiał się jowialnie.

Dr Johnke nie wyciągnął dłoni na powitanie.

— Czy i wy, bracie Michels, przysłyszcie zgłoszenie wystąpienie ze Związku? — spytał zimno. — Proszę bardzo! — Mnie dzisiaj nie już nie zdziwi.

(D. c. n.).

Teatr Muzyczny „LUTNIA”

Występy Janiny Kulczyckiej Dziś dwa przedstawienia

o godz. 4.15 p.p.
ceny niższe

Marica

o godz. 8,15 wiecz.

Wesoła wdówka

w poniedziałek

Bal w Savoy'u

KRONIKA

TEATR I MUZYKA

WRZESIEŃ 25
Dziś: Firmlina B, W
Jutro: Cyprlana i Justyna

Wschód słońca — g. 5 m. 09
Zachód słońca — g. 5 m. 12

opozostrezenia Zakładu Meteorologii USB
w Wilnie z dn. 24. IX. 1938 r.

Ciśnienie 774.
Temperatury średnia + 12
Temperatura najwyższa + 22
Temperatura najniższa + 3
Wiatr południowy.
Tendencja bar. bez zmian.
Uwagi — pogodnie.

DYŻUR APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:

Jundziłła (Mickiewicza 33); S-ów Mańkowiec (Piłsudskiego 30); Chróścickiego i Czaplńskiego (Ostrobramska 25); File manowicza i Maciejewicza (Wielka 29); Pełkiewicza i Joruzkiewicza (Zarzecze Nr 20).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantylra (Legionów 10) i Zajczkowskiego (Witoldowa 22).

MIEJSKA.

Wybórcze posiedzenie Rady Miejskiej. 28 bm. odbędzie się specjalne posiedzenie Rady Miejskiej, poświęcone nadchodzącym wyborom do Sejmu. Na posiedzeniu tym dokonany zostanie wybór delegatów do zgromadzeń wyborczych.

AKADEMICKA

Wieczorowe Kursy Dokszałcające Akademickiego Koła Polskiej Macierzy Szkolnej w Wilnie. Zarząd Koła podaje do wiadomości, że od dnia 26 września rb. przyjmuje zapisy na Wieczorowe Kursy Dokszałcające.

Kursy obejmują zakres 7 oddziałów szkoły powszechnej. Nauka odbywa się w godzinach wieczorowych. Przy kursach istnieje specjalny kurs dla analfabetów.

Informacji udziela i zapisy przyjmuje sekretariat kursów (ul. Zamkowa 24 m. 8) codziennie od godz. 7 do 8 wieczorem do dnia 15 października rb. Przy zapisach wymagane jest świadectwo szkolne i metryka urodzenia.

SPRAWY SZKOLNE

Liceum Handlowe Żeńskie imienia Filomatów przyjmuje dodatkowe zapisy kandydatek do klasy I, codziennie od g. 10—2, ul. Żeligowskiego 1 m. 2.

ZEBRANIA I ODCZYTY

Zarząd Koła Wileńskiego Z. O. R. przypomina swym członkom iż w dniu 26 bm. (poniedziałek), o godz. 18 w lokalu ul. Orzeszkowej odbędzie się wykład p. „O rozwoju i postępach kawalerii oraz o rozwoju i postępach broni pancernej”. Zarząd Koła prosi Kolegów o jak najliczniejsze przybycie na powyższy wykład.

RÓŻNE

Interwencja o wykłady religii w Jez. litewskim. Jak się dowiadujemy, u J. E. Ks. Arcybiskupa Jalbryzkowskiego oraz w Kuratorium Szkolnym interweniowała delegacja ludności litewskiej z Hodusiczek. Delegacja prosiła o wprowadzenie do szkół powszechnych wykładów religii w języku litewskim dla dzieci narodowości litewskiej.

Wycieczka dla radiosłuchaczy. Radiosłuchacze w niedzielę zwiędzą Targi Piśm. nocne. Zbiórka o godz. 11 obok wieży kościoła Św. Jana. Wstęp na Targi dla uczestników wycieczki 40 gr.

Splonęła wieś Jodczyce

W samo południe onegdaj w przygranicznej wsi Jodczyce, gm. hrycewickiej, z nieustalonej dotychczas przyczyny powstał pożar. Wskutek długotrwałej suszy i silnego wiatru ogień objął kilkanaście za gród gospodarskich. Kilkanaście straży po żarnych ze względu na brak wody ograni czyło się do akcji bosakami i toporami. Ponieważ ogień przerzucił się na dalsze domostwa wezwano do pomocy oddział KOP.

Walka z ogniem stawała się coraz bardziej utrudniona. Wówczas cała ludność starsza i młodzież ruszyła na pomoc. Po kilku godzinach zdołano wreszcie z trudem pożar umiejscowić a następnie ugasić. Ogień strawił doszczętnie 10 gospo-

darstw wraz z całym inwentarzem i zbiorami.

W płonącym domu w czasie ratowania drobnych dzieci została dotkliwie poparzona starsza niewiasta, którą odwieziono do szpitala niewiśleskiego.

Trup w wagonie

23 bm. o godz. 16,40 na szlaku Podświle — Królewsczyzna w wagonie 3 klasy zmarła podróżna Klaudia Mikielcówna lat 20, która po usiłowaniu samobójstwa była przewożona do szpitala głębokiego. Zwłoki przekazano posterunkowi policji w Królewsczyźnie.

Program XV Tygodnia LOPP

od 24 września do 1 października 1938 roku

25.IX.38 r. godz. 8.30: Złożenie hołdu na Rossie.

Godz. 9: Nabożeństwo w Bazylice celebrowane przez JE. biskupa Michalkiewicza. Nabożeństwa okolicznościowe w świątyniach innych wyznań.

Godz. 9: Kwesta uliczna do godz. 15.

Godz. 11: Przegląd służb i delegacji na placu Marszałka.

Godz. 11.15: Mały Gordon Benette (wypuszczenie baloników).

Godz. 11.30: Przemarsz delegacji szkolnych i służb ulicami 3 Maja, 1-ej Baterii, Wileńskiej, placem Orzeszkowej, Mickiewicza, Zamkowa, Wielka koło Ratusza, Niemiecka i rozwiązanie pochodu przy ul. Żeligowskiego.

Godz. 16.30: Pokaz na placu Katedralnym.

Z życia Nowogródka

Program XV Tygodnia LOPP. Powołany przez społeczeństwo nowogródzkie Obywatelski Komitet Obchodu XV Tygodnia LOPP ustalił następujący program obchodu:

25 bm. msza św. z okolicznościowym kazaniem, pochód propagandowy, otwarcie wystawy lotniczej w gmachu Straży Ogniowej, pokazy lotnicze, wyświetlanie filmu lotniczego, odlot lotników sportowych do Warszawy;

Od 26 do 30 września zwiedzanie wystawy a po południu wyświetlanie filmu lotniczego. Na zakończenie Tygodnia danie w salach Ogniska.

Jan Michalski znowu uniewinniony. W ubiegłym czwartek znowu znalazła się na wokandy Sądu Grodzkiego sprawa kar na przeciwko Janowi Michalskiemu, oskarż. z art. 264 za niewłaściwe poinformowanie w sprawie scalenia gruntów wieśniaka Kopyko, od którego p. Michalski będąc prezesem Związku Drobnych Rolników miał pobrać 3 złote.

Głównym świadkiem oskarżenia był m. in. obecny kierownik biura p. Musejkin. Oskarżał przed. P. P. Nowicki.

Na rozprawie Michalski wyjaśnił, a świadek Kopyko potwierdził, że pieniądze pobrane zostały za wysyłkę podania do Warszawy i do innych urzędów i że sprawa została jednak przez Związek załatwiana w granicach jego możliwości.

W wyniku rozprawy Sąd uniewinnił Michalskiego. Jest to już siódme z kolei uniewinnienie Michalskiego Jana z zarzutów wysuniętych przez Policję Państwową.

Asp. P. P. Malkiewicz przeniesiony z Nowogródka. Dotychczasowy kierownik wydziału śledczego P. P. asp. Malkiewicz, który występował w kilku poprzednich sprawach Jana Michalskiego, jako główny świadek oskarżenia, został już przeniesiony z Nowogródka do wojew. krakowskiego.

Odznaczenia w Wilejce

25 bm. przez starostę inż. Henszela w Wilejce zostaną udekorowani

ZŁOTYM KRZYŻEM ZASŁUGI:

Wincenty Poklewski-Kozielec, Ludwinów gm. Kościeniewicze — za pracę w dziedzinie gospodarczej.

SREBRNYM KRZYŻEM ZASŁUGI:

Ks. Antoni Żemło — Kościeniewicze — za pracę społeczną, Harc Teofil Karol, Szymkowszczyzna, gm. Budstaw — za pracę społeczną i zawodową.

BRĄZOWYM KRZYŻEM ZASŁUGI:

za służbę bezpieczeństwa: St. przod. Keszpycki Leon — Żodziszki, przod. Żyżniewski Michał — Żodziszki, przod. Giedroń Stefan — Wiazyn, przod. Chmiel Jan — Wilejka, st. post. Wawrzyniak Józef — Iłża, st. post. Wojtkiewicz Stefan — Kurzeniec, st. post. Jędrkowiek Jan — Żodziszki;

za pracę społeczną: Krawczonek Leon, Kulesze, gm. Chocieńczyce, Kuniczek Stanisław, Zalesie gm. Iłża, Filistowicz Konstanty — Wilejka, Urbankowski Lucjan — Wilejka, Siwicki Franciszek — Połowiki, gm. Krzywicze. A. J.

Wiadomości radiowe

MAMY JUŻ SZESĆ STACJI KRÓTKOFALOWYCH.

Przed miesiącem donieśliśmy o uruchomieniu dwóch polskich stacji krótkofalowych, dzięki czemu do dawniej istniejących stacji SPW i SPD, przeznaczonych dla Ameryki Północnej dodano dwie nowe SP 19 i SP 25 z antenami skierowanymi na Amerykę Południową.

Te cztery stacje, obsługujące naszą emigrację zamorską, nadają programy polskie od północy do godz. 3.00. Skutkiem jednak różnicy czasu między Europą a kontynentem amerykańskim programy te odbierane są w Ameryce wczesnym wieczorem.

Z dniem 2 października pojawiają się w eterze dwie dalsze polskie stacje krótkofalowe, a mianowicie: SP 48 na fali 48,86 mtr (6140 kc/s) oraz SP 31 na fali 31,49 mtr (9525 kc/s).

Nowe stacje krótkofalowe będą miały zasadniczo zasięg europejski i pracować będą codziennie od godziny 2100 do 23.30 wg czasu środkowo-europejskiego.

Polskie Radio zwraca się do wszystkich słuchaczy nowych stacji krótkofalowych w Europie, aby obserwacje o skuteczności nadawania tych stacji komunikowały Polskiemu Radiu pod adresem: Warszawa, Mazowiecka 5.

SADY UTARTE I SADY NOWE.

Cięgle przewiezienie literackiego Parnasu — jest to conditio sine qua non po stopu i dokładniejszego zaznajomienia się z dziełem literackim. Pod „obszerną” krytyką dostała się ostatnio Maria Dąbrowska, autorka głośnego cyklu „Nocy i dni”. O nowych sądach dotyczących autorki „Ludzi stamfąd” opowie Zbigniew Kopal ko w niedzielę 25 bm. o g. 11,45.

Z teki policyjnej

Stefania Luber (Zygmuntońska 4) znalazła na klatce schodowej, prowadzącej do jej mieszkania, podzutka pić męskiej w wieku 4—5 miesięcy. Podzutka skierowana do żłobka.

Nadzieja Purszewicz (Poleska 40) zameldowała policji, że niejaki Wiktor Oskierko (Poleska 40), mając do niej osobistą urazę, grozi jej zabójstwem.

Policja przeprowadziła wczoraj obławę w ogrodach miejskich, zatrzymując kilku podejrzanych osobników. Podejrzani jęomości nie idą na nocleg do „Cyruku”, gdzie policja ma ułatwioną kontrolę, lecz spędzają nocę mimo chłodów, które już nastąpiły, w ogrodach miejskich, na Górze Trzykrzyńskiej itd.

Na kursach **Kroju i Szycia Z. Jacewiczowej** w Wilnie, Wileńska 34 — 21 został otwarty 6 tygodniowy kurs kroju i szycia dla inteligentnych pań. Godziny zapisów 10—2 i 4—7

RADIO

NIEDZIELA, dnia 25 września 1938 r.

7.15 Pieśń. 7.20 Muzyka Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej. 8.00 Dziennik. 8.15 Audycja dla wsi. 8.35 Program. 8.40 Wiadomości rolnicze. 8.50 Gra kapela wiejska. 9.15 Transmisja z Częstochowy uroczystości zlotu Kaitlickiego Związku Młodzieży Męskiej. 1) Reportaż z otwarcia zlotu, 2) Nabożeństwo z kościoła na Jasnej Górze. 11.45 „Sądy utarte i sądy nowe” — felieton literacki Zbigniewa Kopałki. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Poranek symfoniczny. 13.00 „Książki mojego dzieciństwa” — szkice literackie. 13.15 „Cicha woda brzęgi rwie” — słuchowisko wiejskie w oprac. Leona Aleksandrowicza, w wykonaniu zespołu „Uciecha”. 13.45 Muzyka obiadowa. 15.00 Audycja dla wsi. 16.15 Komedia Aleksandra Fredry, wieczór XII: „Brytan Brys”. 17.05 Koncert rozrywkowy. 17.55 W pierwszej: Chwila Biura Studiów 18.50 1 Transmisja z uroczystości 15-lecia LOPP. 2) Transmisja z poświęcenia Szkoły Powszechniej w Chorzelach. 3) Transmisja ze Święta Kolejowego w Radomiu. 19.50 Przerwa. 19.55 Reportaż red. Tdeusza Strzeleckiego przed transmisją z Lozanny. 20.00 Koncert fortepianowy w wykonaniu Ignacego Paderewskiego (Transmisja z Lozanny). 20.45 Przegląd polityczny. 20.55 Dziennik wieczorny. 21.05 „Ta-jo-jo” — wesoła audycja. 21.40 Transmisja ze Stadionu Wojska Polskiego w Warszawie fragmentów międzypaństwowego meczu piłkarskiego Polska — Jugosławia o puchar Króla Piotra II. Oraz wiadomości sportowe z Rozgłośni P. R. (udział bierze Wilno). 22.30 Piosenki w wyk. Janiny Kulczyckiej i Mieczysława Fogga.

PONIEDZIAŁEK, dnia 26 września 1938 r.

6.42 Pieśń poranna; 6.45 Gimnastyka; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Orkiestra rozrywkowa; 8.00 Audycja dla szkół; 8.10 Muzyka popularna; 8.55 Program na dzisiaj; 9.00 Przerwa; 11.00 Audycja dla szkół: „Idzie polem wrzesień” — obrazek słuchowiskowy; 11.30 I. Na ludową nutę; II. Piosenki francuskie dla dzieci; 11.57 Sygnał czasu i hejnał; 12.03 Audycja południowa; 13.00 Soli i zespoły instrumentalne; 14.00 Muzyka lekka (płyty); 14.15 Przerwa; 15.15 Gdzie byłam latem i co widziałem — pogadanka, wygł. Stanisław Sumiński dla dzieci starszych; 15.30 Recytacje prozy: „Leszek” nowela Jana Bolesława Ożoga; 15.45 Wiadomości gospodarcze; 16.00 Koncert rozrywkowy; 16.45 Samochoodem przez Afganistan — felieton; 17.00 „To i sio w ta pora” — gawęda regionalna Władysława Hermanowicza; 17.15 Utwory fortepianowe w wyk. Ireny Niemcewskiej — muzyka angielska; 17.35 Gra Jacques Thibaud (skrzypce); 17.45 Skrzypka ogólna — prowadzi Tadeusz Łopalewski; 17.55 Program na wtorek; 18.00 Pogadanka sportowa; 18.10 Z twórczości operowej Mozarta — koncert; 18.50 Audycja Legii Akademickiej; 19.20 Pogadanka aktualna; 19.30 W amerykańskim tempie — koncert rozrywkowy; 20.45 Dziennik wiecz. 20.55 Pogadanka aktualna; 21.00 „Piętnastoletni dorobek LOPP-u” — pogad. Leonarda Korowajczyka; 21.10 „Sterłowskie wesele”; 21.50 Wiadomości sportowe; 22.00 Wil. wiad. sport. 22.05 Koncert rozrywkowy; 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikaty; 23.05 Zakończenie programu.

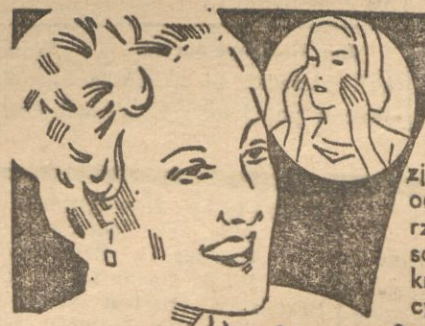
Towarzystwo Kursów Technicznych w Wilnie

prowadzi następujące kursy: 1) Pomocników mierniczych 6 i pół mies., 2) Dozorców drogowych — 6 i pół mies., 3) Dozorców melioracyjnych — 6 i pół mies., 4) Radio i Elektrotechniczne 5 i 7 mies., 5) Techniczno-Kreślarskie — 6 i pół mies., 6) Samochodowe i motocyklowe w warsztatach 2 mies., 7) Korespondencyjne w dziale budowlanym i drogowym o poziomie średnim. Informacje udziela i podanie przyjmują kancelaria kursów w godz. od 17 do 19. Wilno, Holendernia 12, gmach Państwowej Szkoły Technicznej, tel. 171.

Najstarsza w Wilnie firma **trykotarzy S. Skolski - Bloch**

zawładania Sz. Odbiorców z Wilna i prowincji, by nie szukał firmy na ul. Straszna 6 albo na Wileńskiej 16, gdyż firma **mieści się** obecnie tylko na **Rudnickiej 17**

i jest zaopatrzona w najnowsze, najmodniejsze **wyroby trykotażowe**, posiada duży wybór **koszul męskich, krawatów i t. d.**

Parę minut masażu
zjedźnia mięśnie, zmiękcza naskórek, odżywia tkanki. Po oczyszczeniu twarzy otrybkami Abarid, ruchami masażu rozcierać, wklepywać, ugniatać krem Abarid, odżywczy i wygładzający zmarszczki, poczym zapudrować.

krem i puder ABARID

Światowej sławy
Motocykle „Royal-Enfield”
 wykazały swoją **wysoką klasę** w VIII Patrolowym Rajdzie „Szlakiem Marszałka Piłsudskiego” na trasie 2800 km w którym I MIEJSCE w klasie „B” zdobył wileński zawodnik St. Alchimowicz na motocyklu Royal-Enfield 250 c/c
 Wyłączna sprzedaż w firmie
„ESBROCK-MOTOR” Wilno, Mickiewicza 23 telefon 18-06
 Fachowa obsługa. Bezpłatna nauka jazdy dla nabywców.

Sala b. KONSERWATORIUM (Kościńska 1)
 Dzisiaj codziennie o godz. 7.15 i 9.30 występy teatru **„Rewia Warszawska”**
 p. t. **„Dla ciebie Wilno”**. Rewia w 2-ch częściach i 18 obrazach. Udział biorą: WAWA, Rożyńska, Hanusz, Zdanowicz oraz **duet taneczny Mortieff**. — W niedzielę 3 przedstawienia: 5.15, 7.15 i 9.30. Ceny miejsc od 54 gr. Bilety w kasie teatru od godz. 3-ej.

CASINO Początek o 2-ej Ostatni dzień **W CZTERY OCZY**
 W rolach głównych: **Dolores Del Rio i Peter Lerre**.
Jutro premiera. Poteźny do głębi serc przemawiający poemat filmowy
MARNOTRAWNA CÓRKA
 W roli głównej: **Genialna Szwedka Zarah Leander** oraz ulubieniec milionów **Leo Slezak**

Dzisiaj początek o godz. 12-ej. Prosimy na początki seansów punktualnie 12-2-4-6.10-8.15-10.20
Profesor WILCZUR
 Mistrz tysiąca ról **Junosza-Stępowski** w roli tytułowej. Ulgi zawieszono

Dzisiaj. Największa rewelacja świata. Milionowa produkcja. **Gary COOPER i Sigrd Curle** w filmie technicznym czarem egzotycznego wschodu **MARCO POLO**
 Wszechświatowy sukces Nadprogram: **ATRAKCJE** Początek o godz. 2-ej

Chrześcijańskie kino Film wielkich przeżyć, wielkich wzruszeń i wielkiej miłości **SWIATOWID** **„Warszawska cytadela”**
 Dramat młodzieży polskiej, walczącej o wolność z rosyjskim zaborcą. Początki seansów o godz. 5-7-9, w niedzielę od godz. 1-ej.

Dzisiaj początek o 2. Najbardziej realistyczny film szpiegowski **„AS-KIER”**
 Role główne: **Arygda Horwey** oraz **Neil Hamilton**. Gehenna kobiety, która musiała poślubić nieznanego mężczyznę. Piękny kolorowy nadprogram.

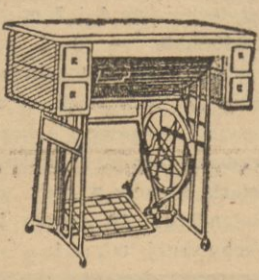
Dzisiaj. Dwa asy, dwie diwadły **Jadwiga Smosarska i Eugen Bodo** w wielkim głęboko wzruszającym filmie p. t. **ZNICZ „SKŁAMAŁAM”**
 Nadprogram: **dotatki**. Początek seansów codziennie o godz. 16-ej

Cudowna powieść Marka Twajna unieśmiertelniona na ekranie **„Książę i żebrak”**
 w rol. gl.: **Errol Flynn, Claude Rains, bracia bliźniacy Billy i Bobby Mauch**
 Nadprogram: **UROZMAICONE DODATKI**. Poż. seans. o 2-ej, w nledz. i św. o 2-ej.

Cud techniki nowoczesnej

Browning „Wesko” kal. 6 mm. — jest uznany przez znawców za najlepszy. Zabezpieczenie od mimowolnego strzału. System belgijski, pięknie niklowany. Repetuje się przed strzałem, automatycznie wyrzuca gilzy. Huk kolosalny. Wykonanie luksusowe. Rekojęści wykładane masą bakelitową. Gwarancja fabryczna na 8 lat. Idealna obrona przed napadem i kradzieżą. Cena wraz z futerałem zł. 5.95 2 sztuki 11.50. Setka naboji system „Flobert” zł. 3.65. Pozwolenie niepotrzebne. Wysyłamy na listowne zamówienie.
 Adres: „Komercja”, Warszawa, Dzielna 49/38 kw.

Na całe życie
 starczy zakupiona u nas nowoczesna maszyna do szycia, haftu, endłowania, mereżowania, cerowania z wieloletnią gwarancją za zł. 150 — gotówką lub na dogodnie spłaty. Żądacie cenniki darmo!
 Polski Dom Handlowy KRISCHER Kraków, Zwierzyniecka 6. Wyzd. 13.

SKŁAD MEBLI „Wilenkin”
 w **Ch. Straż** byłą kierownik „MEBLOWIL”
 Wilno, Tatarska 20
 Zakłady stolarskie i tapicerskie. Posiadamy zawsze na składzie ostatnie nowości różnych mebli. Wykonujemy wszelkie roboty w zakresie meblarstwa i tapicerstwa. Opakowanie i przewożenie mebli.

Nieświeskie
 Z powodu wyjazdu okazynie do sprzedania od zaraz w centrum powiatowego miasta Nieświeża w woj. nowogródzkim nowy murywany dom jednopiętrowy, 20 pokojowy kryty blachą wraz z piekarnią, przegotowaną do urządzeń mechanicznych, posiadającą stałą i liczną klientelę. Obok domu murywany obszerny śpięż. Cena przystępna, gładzą się na adres: Ch. Berezina — Nieśwież, ul. Wileńska 44.

Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpow. udziałami w Nieświeżu, tel. 69, działy w Klecku i Snowie. Zakupuje: wszelkie ziemniaki — trzodę chlewną — bydło. Sprzedaje: maszyny i narzędzia rolnicze — nawozy sztuczne — artykuły — budowlane.

Komunalna Kasa Oszczędności pow. nieświeskiego w Nieświeżu, przyjmuje wkłady od 1 złotego.

Jan Gledroy-Juraha — „Warszawianka”. Nieśwież, ul. Wileńska 34. Sprzedaje owoców południowych i delikatosów.

Prywatne Doksztalające KURSY „WIEDZA”
 Kraków, ul. Pierackiego 14
 przyjmują wpisy na nowy rok szkolny 1938/39 Kursy przygotowują na lekcjach zbiorowych w Krakowie oraz w drodze korespondencji, za pomocą zupełnie nowo opracowanych skryptów, programów i miesięcznych tematów do:
 1) egzaminu doprzodości gimnazjum starszego typu (roczny kurs maturalny do czerwca 1939 r. oraz półroczny kurs maturalny repetytoryjny do marca 1939 r.);
 2) egzaminu ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego;
 3) z zakresu I i II klasy gimn. nowego ustroju;
 4) egzaminu z 7 klas szkoły powszechnej.
 Uwaga! Uczniowie kursów korespondencyjnych otrzymują co miesiąc oprócz całkowitego materiału naukowego, tematy z sześciu głównych przedmiotów do opracowania. Nadto obowiązkowe egzaminy badają 3 razy w ciągu roku szkolnego postępy uczniów. Wykładają tylko wybitne siły fachowe.

Ogłoszenie O LICYTACJI
 Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogródku I rew., zam. w Nowogródku, przy ul. 3 Maja Nr 4 na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, iż w dniu 14 października 1938 r. o godz. 10 rano we wsi Moryń, gm. Wsielub odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Wincentego Pleskacza, składających się z motoru ropowego, krupiarni, kamieni mylnych, kompletu urządzenia transmisyjnego i 2 budynków drewnianych mylnych i oszacowanych na sumę 4.100 zł. Spis rzeczy i ich szacunek można oglądać w dniu licytacji.
 Nowogród, dnia 20 września 1938 r.
 Komornik A. Birula.

Wileńska Spółka Odzieżowa
 firma chrześcijańska
 Wilno, Wielka 30, tel. 29-05
 Poleca ubrania męskie, damskie i szkolne Ceny niskie

Nowość! Patent światowy! Bez prądu elektrycznego! Nareszcie **odkryto** dostępne dla wszystkich! Jednorazowy wydatek bez dalszych kosztów używania **zł. 78**. Poszukujemy poważnych zastępców rejonowych dla wyłącznej sprzedaży na własny rachunek. Oferty tylko pisemnie. Włączna sprzedaż na Polskę i Gdańsk D/H „Propag” Warszawa, ul. Widok 12/2

Kupno i sprzedaż
 MAJĄTEK 149 ha blisko Wilna, nad Wilią, bardzo dobre zabudowania gospodarze do sprzedania. Informacje Sierakowskiego 12 m. 4.
 DOM DREWNIANY 4 pokoje, korytarz, kuchnia, weranda piętrowa oszklona, piwnica pod kuchnią, 3 składziki na drzewo, inwentarz i studnia na własnym placu, 10 lat wolny od podatku. Obecny dochód 30 zł mie sięcznie. Spowodu wyjazdu sprzedam za 5000 zł. w miejscowości letniskowej, Ignalino, pow. Święciański. O dalsze informacje zwracać się do plut. Dybowskiego Adama, straż. KOP „Smolwy”, poczta Czarny-Bród.

SPRZEDAJE SIĘ parcela przy ul. Kopanica 21 z planem budowy. Dowiedzieć się ul. Kopanica 29 a u właściciela.

DOM DREWNIANY w Wilnie przy ul. Chełmskiej na własnej ziemi z ogrodem owocowym i studnią z powodu wyjazdu sprzedam bez pośrednika. O warunkach u właściciela w Wilnie, ul. Młyna Nr 7.

DOMY, majątki, ośrodki, młyny, lasy itp. Adres: Mickiewicza 35-37. Tel. 2901.

DOM MUROWANY sprzedam wraz z dużym owocowym ogrodem, który latem zamienia letnisko, Witebska 17.

DRZEWKA OWOCOWE, doborowe, sprzedaje: Zakład Sadowniczy „GLINKA” własność Krakowskiego Towarzystwa Ogrodniczego) w Prądniku Czerwonym koło Krakowa w cenie: jabłonie i czereśnie pienne 100 szt. 180 zł, grusze i śliwy piene 100 szt. 230 zł. Dla Kółek i Tow. Rolniczych znaczne opusty.

PIANINO w dobrym stanie sprzedam nie drogo lub fortepian małejki za 175 zł. Ul. Sawicz 11 m. 11.

OKAZYJNIE do sprzedania pianino w dobrym stanie. Oglądać od godz. 10-3. Ul. Kanoniczna Nr 2a (koło kościoła św. Piotra i Pawła).

NAJWYŻSZE CENY płaci za książki (nie szkolne) Antykwariat Naukowy Wielka 9-4. Zgłaszać się od 10-12.

PIANINA, FORTEPIANY I FISHARMONIE nowe i okazynie, pierwszorzędnych krajowych i zagranicznych fabryk, sprzedaje na raty **H. Abelow**, Wilno, Niemiecka 22, tel. 21.29 (Wejście z ulicy).

PRACA
 ZDOLNY ustosunkowany akwizytor — sprzedawca a zarazem szofer (przejechanych ponad 300 tys. km.) zna Wileńszczyznę i No wogródzycznę zmienia posadę. Wiadomość Lwowska 28-4.

AGENTÓW(KI) zdolnych, wymownych na najlepszych warunkach poszukuje Polski Zakład Portretowy „PATRIA” Kielce, skrz. pocztowa 291.

AGENTÓW chrześcijańskich do sprzedaży narzędzi rolniczych po wsiach poszukuje „Znawca” Lwów, Kuszewicza.

POTRZEBNA SŁUŻĄCA do dwójga osób, umiejąca dobrze gotować. Gdańska 6 m. 7, telefon 22-02.

MIERNICZEGO aplikanta lub praktyka scaleniowego poszukuje. Mierniczy przysięgły Sztrömajer, Białystok, Artyleżyjska 10.

POSZUKUJĘ posady kasjerki, mogę złożyć kaucję. Adres w redakcji.

CHRZEŚCIJAŃSKA firma poszukuje agentów do sprzedaży narzędzi domowo-rolniczych po wsiach. Wysoki zarobek zapewniony. Zgłoszenia: Lwów 23, skrytka 5.

LEKARZE
DR MED. JANINA Plotwic Jurcenkowa
 ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne, weneryczne i kołbeca ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-66. Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

DOKTOR MEL. J. Anforowicz-Szczepanowa
 choroby skórne, weneryczne, kołbeca. Przyjmuje w godz. 8-9, 12-1 i 4-7. Zamkowa 3 m. 9.

DOKTOR Zeldowiczowa
 Choroby kołbeca, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12-2 i 4-7, ul. Wileńska Nr 28 m. 3, tel. 277.

DR. MED. L. Szejnhauer
 choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Zamkowa 18, wejście od ul. Św. Michałskiej Godziny przyjęć 4-8.

DR. MED. L. Cholemowa
 Choroby skórne, weneryczne i kołbeca przyjmuje 3-5. Zawalna 22, tel. 3-83.

AKUSZERKI
AKUSZERKA Maria Laknerowa
 przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1a-3, róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA Smiałowska
 oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wągrów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmiłżające, wenny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Wielka 4-1.

RÓŻNE
TERAZ CZAS zamawiać drzewka i krzewy owocowe. Ogrodnictwo W. Weler — Wilno, Sadowa 8, tel. 10-57. Szan. klient, zapraszamy odwiedzać nasze szkółki. Cenniki wysyłamy bezpłatnie.

SKÓRY surowe wszystkie skupujemy. **FUTRA** wszelkie dostarczamy — naprawiamy — modernizujemy, garbujemy — farbujemy. Prowincja poczta. Ilustr. Katalogi 32. str. 25 gr. znaczkami. Przedstawiciele — skupujących — poszukujemy. oPiska Centrala Skór i Futur Sp. z o. o. w Poznaniu, Focha 27.

MASAZE całego ciała i częściowe w cierpieniach otyłości chorobowej, chorobach rąk, rwie ledźwiowej, kulzowej, zapaleniach, chorobach kolan, wykrzywieniach kręgosłupa, bezsenności, nieżyście pęcherza, artretyzmie, reumatyzmie, nerwobólach, kuracji wzmacniającej i in., oraz gimnastyka lecząca. Wykonywa z polecenia PP. Lekarzy masażysta **Zygmunt Szypold**; Wilno, (Zwierzyniec) ul. Giedymimowska 7.

FOTOGRAFIE na porcelanie do pomników wykonuję Foto „Janina” Poznań.

KAWALER w średnim wieku, zamożny, stanowisko w przemyśle, poślubi Panią z towarzystwa. Posag — wspólne dobro. Ofer ty z fotografią, Biuro G. Brych, Katowice, Młyńska 22.

Trzydziestoletnia, inteligentna, sympatyczna, przystojna, zamierzająca do kupiectwa, posag 10.000 poślubi chętnie ze swer kupieckich. Oferty — fotografie: Biuro G. Brych, Katowice, Młyńska 22.

Od Wydawnictwa
 Wypadki następują po sobie tak szybko, że jedno poranne wydanie pisma nie wystarcza dla zaspokojenia ciekawości czytelników, biorących żywy udział w doniosłych wydarzeniach historycznych.

Pragnąc uczynić zadość potrzebom szerokiej publiczności wprowadziliśmy od wczoraj wieczór nadzwyczajne wieczorne wydanie „Kurjera Wileńskiego”, w którym będziemy informowali o wypadkach ostatniej chwili mieszkańców Wilna.

Wydanie wieczorne „Kurjera Wileńskiego” nie ogranicza się do podawania oderwanych sensacyjnych informacji jak to ma miejsce w dodatkach nadzwyczajnych, natomiast daje całość wydarzeń w ciągu ostatniego dnia. W tym celu wydawnictwo zorganizowało specjalną obsługę informacyjną.

Wydanie poranne „Kurjera Wileńskiego” tak jak dotąd będzie informowało wszechstronnie o wszystkich wydarzeniach w kraju i zagranicą.

Celem uniknięcia nieporozumień prosimy na przekazach i czekach podawać cel wpłaty (ogłoszenie, prenumerata, kolportaż, ofiary).
Administracja „Kurjera Wil.”

Nauka i Wychowanie
CELINA SANDLER prowadzi zajęcia kosmetyczne metodą Rawis tylko na Kursach Kosmetycznych Dra H. Łomżyńskiego, Warszawa, Plac 3 Krzyży 11, m. 4. Tel. 9-56-33. Zapisy trwają.

LOKALE
MIESZKANIE z 4-ch pokoi z wygodami do wynajęcia przy ul. Subocz 83. Dowiedzieć się u dozorczyń.

BARANOWICKIE
RADIOODBIORNIKI detektorowe na głosnik, aparaty lampowe, instrumenty muzyczne, rowery i części do rowerów, maszyny do szycia „Pfaff”, patefony, płyty i wielki wybór żarówek najtaniej kupisz w firmie chrześcijańskiej S. Gierasimowicz, Baranowice, ul. Mickiewicza 5, tel. 281.

RADIOODBIORNIKI — detektorowe na głosnik i słuchawki, oraz lampowe superheterodyny poleca Zakład Radio-Techniczny N. i F. Kudelskich, Baranowice, ul. Szeptyckiego Nr. 34 b. (w podwórzu). Tamże montaż, naprawa i ładowanie akumulatorów samochodowych, motocyklowych i radiowych.

WYKWALIFIKOWANA NAUCZYCIELKA przygotowuje do gimnazjum. Specjalność: muzyka i francuski — teoretycznie i konwersacja. Świadectwa wieloletniej praktyki. Adres: Baranowice, ul. Hołówki 40 telef. Nr 100. Informacje od godz. 15 do 17.

Kupujemy każdą ilość tegorocznego Miodu, dojrzalego SERÓW litewskich i GRZYBÓW suszonych.
 Płacimy najwyższe ceny
Spółka Chrześcijańska „EKONOMIA”
 Baranowice, ul. Szeptyckiego 50 telefon 97

Kino „APOLLO” w Baranowiczach
 Dzisiaj uroczą komedia polska z Karoliną Lubieńską i Eugeniuszem BODO
KSIAŻĄTKO
 Czar, miłość, intrygi, humor i piosenki — oto treść filmu

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
 Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1 Centrala: Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4 Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1-3 po południu Administracja: tel. 99 — czynna od godz. 9.30-15.30 Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogród, ul. Bazyliańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowice, Ułańska 11; Brześć n/B, Pierackiego 19, tel. 224; Pińsk, Dominikańska 40.
Przedstawicielstwa: Kleck, Nieśwież, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Grodno — 3 Maja 6, Suwałki — Em. Plater 44, Równe — 3-go Maja 13, Wolkowysk — Brzeska 9/1.

CENA PRENUMERATY miesięcznie: z odnośnikiem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie niema urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr. za tekstem 30 gr, drobne 10 gr. za wyraz, kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszp. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-lamowy, za tekstem 10-lamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadestane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30-16.30 i 17-19

